

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta humanitních studií

Bakalářská práce:

Ženy v hnutí skinheads

Vedoucí práce: Ing. Petr Pavlík, Ph.D.

Praha 2009

Hana Zajíčková

Čestné prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracovala samostatně s použitím uvedené literatury a souhlasím s jejím eventuálním zveřejněním v tištěné nebo elektronické podobě.“

V Praze dne 17. 9. 2009

.....

Ráda bych poděkovala Ing. Petru Pavlíkovi za jeho rady, užitečné připomínky a za jeho ochotu a čas, který mi poskytl při konzultaci této práce. Dále děkuji svým blízkým za jejich podporu.

Obsah:

1. Úvod	6
2. Teoretická část	8
2.1. Vymezení základních pojmů.....	8
2.2. Historie a současnost hnutí skinheads	11
2.2.1. Situace v České republice	14
2.2.2. Hlavní extrémně pravicové strany a skupiny v České republice	15
2.3. Hnutí skinheads z genderové perspektivy.....	21
2.3.1. Sociální hnutí a gender	21
2.3.2. Ženy v extrémně pravicovém hnutí.....	22
2.3.3. Ženské aktivity v rámci extrémně pravicového hnutí	24
2.3.4. Skinheadgirls alias renees	25
2.3.5. Shrnutí.....	32
3. Empirická část	34
3.1. Metodologická východiska	34
3.2. Výběr a popis vzorku	35
3.3. Analýza získaných dat.....	36
3.3.1. Důvody připojení se ke skinheads.....	37
3.3.1.1. Důvody dívek pro připojení se ke skinheads očima respondentek	39
3.3.2. Pojímání pojmu skinheads	41
3.3.2.1. Vlastní orientace v rámci skinheads.....	41
3.3.2.2. Vztah k ostatním skupinám skinheads	43
3.3.3. Členství ve skinheads a jeho dopady.....	45
3.3.3.1. Význam členství.....	46
3.3.3.2. Důsledky členství	47
3.3.3.3. Změna vzhledu	48
3.3.4. Skinheads a konflikty	49
3.3.5. Organizovanost skinheadských žen	51
3.3.6. Aktivity v rámci hnutí	52
3.3.6.1. Demonstrace.....	53
3.3.7. Mediální obraz hnutí skinheads – mužská záležitost	54
3.3.8. Role a pozice žen v hnutí	55
3.3.8.1. Chování mužů k ženám.....	58

3.3.9.	Partnerství v rámci hnutí	59
4.	Závěr	62
5.	Seznam literatury	64
5.1.	Odborná literatura	64
5.2.	Diplomové práce	64
5.3.	Neodborné články z internetu	65
5.4.	Ziny	65
6.	Přílohy	
6.1.	Tabulka s přehledem respondentek a jejich údaji	
6.2.	Dotazník pro skinheadgirls	
6.3.	Ukázky článků z ultrapravicových skinheadských zinů tvořených ženami	
6.4.	Obrázková příloha	

1. Úvod

První kroky k tématu mé bakalářské práce vedly skrze otázku, jaká je u nás situace žen v hnutí skinheads, zda se v něm také aktivně angažují či spíše nikoliv. Média nás často informují o působení tohoto hnutí (nutno podotknout, že v podstatě jen o jeho ultrapravicové části) a téměř vždy jsou aktivními činiteli muži, kteří také tvoří jeho většinovou část. Při pohledu na dívky a ženy, které při demonstracích pochodují po boku svých přátel, partnerů či ostatních členů skupiny, jsem si kladla otázku, zda s hnutím skinheads jen sympatizují anebo se samy nějakým způsobem v rámci hnutí vymezují a vyvíjejí vlastní aktivitu.

Rozhodla jsem se tedy věnovat fenoménu žen v hnutí skinheads. Domnívám se, že se jedná o nepříliš probádaný jev, který stojí za to přiblížit. O samotném hnutí skinheads toho totiž lze v literatuře najít poměrně dost, ale o ženách v tomto hnutí prakticky vůbec nepojednává nebo jen velmi okrajově. Většinou se jedná jen o krátké dále nerozvíjené zmínky. Literatura, jež se zabývá fenoménem sociálních hnutí je v tomto ohledu sdílnější. Jsou totiž zkoumána také z hlediska genderové perspektivy, což je pro téma mé práce velmi užitečné.

Předmětem mé práce jsou tedy ženy v hnutí skinheads, tzv. skin(head)girls nebo také renees. Od vybraných respondentek se pokusím získat názor na jejich vlastní působení ve skinheads a na situaci žen v tomto hnutí vůbec. Mým cílem je odhalit, co to vlastně znamená být tzv. skinheadgirl (skinheadkou, skinheadskou dívkou). Poněvadž není hnutí skinheads homogenní (viz dále), význam tohoto slova může být taktéž různý.

Intelektuální motivy, jež mě vedly k tomuto tématu, jsem již nastínila na začátku. Dříve jsem o hnutí skinheads věděla jen to, co se ke mně dostalo prostřednictvím médií. Jako pro většinu laiků v této oblasti i pro mě skinhead představoval neonacistu. Až když jsem začala pátrat po kořenech tohoto hnutí, zjistila jsem, že skutečnost je mnohem složitější, než jak se může na první pohled zdát. Hnutí skinheads zahrnuje různé odnože, je tedy poměrně rozmanité, a co je důležitější, ne všechny jsou úzce spojené s neonacismem (to je v podstatě jen jedna). Když jsem se cíleně snažila najít něco o ženách, narazila jsem na pro mě dosud neznámý pojem „skinheadgirl“.

Téma mi přijde zajímavé i v osobní rovině, jelikož se nejedná o něco obecněji známého, ale také proto, že jsem žena a zajímá mě pohled na věc ze strany žen (jak hnutí ovlivňuje jejich život). Je to zajímavé o to více, že zde dochází z hlediska odborné literatury i mediálního diskurzu k zneviditelňování žen.

Co se týče rozvržení práce, nejprve se zaměřím na definice pojmů hnutí, sociální hnutí, skinheads a subkultura v odborné literatuře. Protože je má práce genderově orientovaná (zaměřuji se na jedno pohlaví, v tomto případě na ženy), vymezím také pojem gender. Poté bude následovat stručná historie a současná situace skinheads (jak se v průběhu své existence toto hnutí rozštěpilo na různě orientované větve). Samostatnou podkapitolu věnuji situaci hnutí v České republice. Poněvadž se ultrapravicoví skinheadi stali nejproslulejší částí skinheads (v jejich případě lze hovořit o jisté organizovanosti, přičemž média o nich často informují), dotknu se také pojmů neofašismus a neonacismus a uvedu hlavní extrémně pravicové skupiny a strany u nás.

Po obecném nahlédnutí do problematiky sociálního hnutí z genderové perspektivy pojednám o ženách v extrémní pravici. Stručně se dá říci, že role těchto žen je tradiční. Jejich údělem má být péče o muže-bojovníka (jež bojuje za bílou rasu) a o rodinu. Řádně uvědomělých a chytrých žen je údajně v takto orientovaném hnutí jen velmi málo. Ve většině případů se prý jedná o ženy, které především usilují o druhé pohlaví, ale o podstatě hnutí nic nevědí. To vyplývá z myšlenek uvedených v teoretické části, snad některé z nich osvětlí empirická část.

Pokud jde o aktivity spojené s hnutím, většinou to jsou ultrapravicově či levicově orientované ženy, jež vytvářejí organizace. Co se týče prvně jmenovaných, vím o dvou organizacích, organizaci levicově orientovaných skinheadek jsem u nás neobjevila. Mezi další aktivity žen by se dalo zařadit vydávání časopisů (tzv. zínů), pořádání koncertů, psaní článků atd. Na závěr teoretické části uvedu několik neoborných článků, jež se zabývají ženami v hnutí skinheads.

Pro empirickou část jsem zvolila metodu fenomenologického zkoumání, jelikož se pokusím analyzovat zkušenosti jednotlivců se specifickým fenoménem, v mém případě zkušenosti žen se skinheadským hnutím. Jako techniku sběru dat jsem zvolila dotazník s otevřenými otázkami. Specifické okolnosti výběru techniky a konstrukce vzorku uvádím podrobněji v příslušné kapitole. Pro mě jako pro někoho „zvenčí“ nebylo zcela snadné získat ochotné respondentky.

2. Teoretická část

V této části své práce se pokusím představit literaturu a další zdroje, jež se váží k tématu žen v sociálních hnutích a konkrétněji také v hnutí skinheads. Informačních zdrojů k této problematice není v českém jazyce obecně mnoho. Navíc v literatuře, jež toto hnutí tematizuje, bývá ženská otázka buď zcela nezodpovězena, nebo se jí věnuje jen omezený prostor. To je zčásti pochopitelné, jelikož v tomto hnutí působí především muži. O to zajímavější pro mě je, jaké místo v něm zaujímají ženy (jak na sebe samotné v jeho rámci pohlížejí, jakou si přisuzují roli).

2.1. Vymezení základních pojmů

Předtím, než představím svá teoretická východiska, je třeba vymezit základní pojmy, jež zde používám. O skinheadech se obecně pojednává jako o jistém hnutí. Velký sociologický slovník (Maříková a kol., 1996: 366) tento pojem definuje jako „*zpravidla a původně kolektivní výraz odporu ovládaných, marginálních, kolonizovaných a manipulovaných proti vládnoucí moci.*“

Chmelík (Chmelík, 2001: 158) pojem „hnutí“ (v rámci přílohy Základní teze k rasově motivované trestné činnosti) vymezuje takto:

Hnutí můžeme charakterizovat jako neoficiální, nekonzistentní sdružení občanů usilujících o prosazení svých zájmů i za využití protiprávních prostředků, stejných rasově orientovaných názorů na společenské vztahy, postavení národa a národnostních menšin, s negativním postojem k občanům odlišné rasy, barvy pleti, s odlišnými kulturními zvyklostmi, náboženstvím apod.

Pojem „sociální hnutí“ je pak definován jako „*(v)elké seskupení lidí, které je organizováno proto, aby způsobilo nějakou změnu v sociokulturním systému, nebo jí naopak zabránilo.*“ (Jandourek, 2007: 97) Nebo také jako „*veřejné formulování a uplatňování kolektivních sociálních požadavků vůči mocenským strukturám, jež má různé zaměření, formu, intenzitu, druh působení, dobu trvání i důsledky.*“ (Maříková a kol., 1996: 373) Znebejánek (Znebejánek, 1997: 29), jež uspořádal sociologické teorie zabývající se sociálním hnutím, uvádí Dianiho definici: „*Sociální hnutí je síť neformálních interakcí mezi pluralitou individuí, skupin nebo organizací angažovaných v politických nebo kulturních konfliktech na základě kolektivní identity.*“

Sociální hnutí můžeme rozdělit na několik typů (viz Maříková a kol., 1996: 366-367). První typ představují hnutí, která mají určitou ideu o tom, jak by měla společnost vypadat. Dovolávají se obecných morálních hodnot k ospravedlnění vlastních představ o společnosti (o světě). Patří sem např. dělnické hnutí 19. století, hnutí disentu 3. čtvrtiny 20. století, fašistické hnutí atd. Druhý typ tvoří hnutí parciální, jež si nekladou univerzální cíle. Jde jim především o obranu práv a nároků určité společenské skupiny. Sem lze zařadit dělnické hnutí, hnutí mládeže (beatnici, hippies, skinheads, punk atd.), hnutí feministické, hnutí homosexuálů, hnutí abstinentské, též hnutí antisemitské atd. Cílů těchto hnutí může být dosaženo i bez radikální změny ve společnosti, bez výměny mocenské elity. Neapelují na abstraktní morální hodnoty, nýbrž na svá práva. Jejich apolitičnost tkví v tom, že neusilují o moc či o její část jako o něco, bez čeho by nemohli uskutečnit své požadavky. Třetí typ představují hnutí, která v sobě spojují první a druhý typ. Zabývají se univerzálními záležitostmi týkající se celého lidstva, ale neodkazují na obecné morální hodnoty, nýbrž na zdravý rozum a rovněž nechtějí převzít moc. Sem se řadí např. hnutí antinukleární, hnutí ekologické atd. Lze říci, že všechna tato hnutí mají protestní charakter.

Mezi specifická hnutí se řadí např. náboženská hnutí nabízející alternativní životní styly a hnutí svépomocné, jež se od ostatních hnutí liší jaksí obráceným směrem (sociální povinnosti od státu nevymáhá, ale přebírá je). Všechna tato hnutí lze nazvat sociálními hnutími, i když v užším slova smyslu souvisí sociální hnutí se sociálními požadavky, z nichž se často stávají požadavky politického a právního charakteru. Sociálními hnutími se zabývá sociologie sociálních hnutí.

Nyní se dostávám k vymezení samotného pojmu „skinheads“. Velký sociologický slovník (Maříková a kol., 1996: 990) definuje skinheady jako:

jedno z hnutí mládeže 2. poloviny 20. st., které si vytvořilo svoji subkulturu, resp. kontrakulturu, charakteristickou odmítáním obecně uznávaných norem tolerance a respektováním práv bližního, adorací síly a používáním násilí, přisvojováním práv zavádění pořádku vlastními silami bez ohledu na zákony. Skinheadi se vyznačují silnou skupinovou identitou, potlačením individualismu a výraznou snahou odlišit se vnějším vzhledem a symbolikou od ostatní mládeže. Skinheadi jsou považováni za extrémně pravicové hnutí. Nejvýraznější, nejaktivnější větev skinheadů se svou ideologií, jejíž významnou částí je rasismus, symbolikou i chováním hlásí k nacismu.

Pro srovnání uvádím také definici Sociologického slovníku (Jandourek, 2007: 215):

Hnutí, které se v druhé polovině 70. let oddělilo od punk-rockové subkultury ve Velké Británii. Kořeny hnutí jsou v britském neonacistickém hnutí. Američtí skinheads jsou charakterizováni jako kombinace zbylé rockové subkultury a bezprávné mládeže. Hnutí zahrnuje jak skupiny orientované rasisticky, tak též antirasisticky. Skinheads jsou považováni za nejnásilnější prvek v pravicovém hnutí. Jejich vnějšími znaky jsou např. vyholené hlavy, kožené boty a někdy různé nacistické symboly. V ČR se vyznačují konfliktním postojem k rasovým menšinám, především Romům, a levicovým radikálům.

Skinheadi jsou tedy definováni jako hnutí mládeže, jež si vytvořilo vlastní subkulturu. Vzhledem k tomu, že skinheadi nejsou homogenní skupinou (viz dále), nýbrž zahrnují různě orientované frakce, lze konstatovat, že každá z nich má svou vlastní subkulturu (určité normy, hodnoty, postoje atd.). Velký sociologický slovník (Maříková a kol., 1996: 1248) vymezuje subkulturu jako:

soubor specifických norem, hodnot, vzorů chování a životní styl charakterizující určitou skupinu v rámci širšího společenství, případně tzv. dominantní či hlavní kultury, jíž je tato skupina konstitutivní součástí. Termín subkultura se také vztahuje na specifickou skupinu, která je tvůrkyní a nositelem zvláštních, odlišných norem, hodnot, vzorců chování a zejména životního stylu, i když se podílí na dominantní kultuře a na fungování širšího společenství. V každém případě je důležitým znakem subkultury viditelné odlišení od dominantní kultury.¹

Vzhledem k tomu, že ve své práci nahlížím na hnutí skinheads z genderové perspektivy (v rámci zkoumání zastoupení, pozic a rolí obou pohlaví se zaměřuji na ženy v tomto hnutí), vymezím nyní samotný pojem „gender“.

Gender (maskulinita či femininita) představuje určitou společenskou kategorii, jež je souborem postojů a modelů chování zpravidla dělených na mužské a ženské. Čili jde o jistá očekávání, jež se pojí s pohlavím člověka. S tím souvisí genderové stereotypy, jež v rámci společnosti existují. Jsou to zjednodušující popisy toho, jak má „pravý“ muž a „pravá“ žena vypadat, chovat se atd. (např. že žena je emotivnější než muž, méně technicky zdatná apod.). Každá společnost má svůj pohlavně-genderový systém, tzn. že pro obě pohlaví určuje jisté

¹ K hlavním aspektům skinheadské subkultury patří specifický vzhled, hudba a násilí. Jednotlivé odnože hnutí se v nich pak mohou lišit. Hlavním dělítkem mezi nimi je dnes zřejmě politická orientace resp. apolitičnost (viz níže), s čímž se pojí postoje k lidem jiné barvy pleti.

vlastnosti a vzorce chování. Tyto „předpisy“ jsou součástí společenských institucí jako je politický systém, sféra vzdělání, rodinná oblast atd.²

2.2. Historie a současnost hnutí skinheads³

Jestliže jsou předmětem mé práce ženy v hnutí skinheads, je nutné nejprve shrnout, kdo vlastně skinheadi jsou, kde jsou jejich kořeny a jak vypadá dnešní skinheadská scéna. Hnutí skinheads vzniklo ve druhé polovině 60. let 20. století ve Velké Británii jako hnutí mladých mužů z dělnických částí měst. Jeho předchůdci, jimiž se utvářející skinheads inspirovali, byli tzv. *mods* a *rude boys*. Vyznavači hnutí mods dbali na svůj upravený zevnějšek, chodili v oblecích a nosili nakrátko ostříhané vlasy (alespoň navenek chtěli změnit své sociální postavení). Vedle klasických mods existovaly ještě tzv. *hard mods* (*gang mods*), kteří brali v potaz své dělnické kořeny více a preferovali agresivnější vzhled (džíny, těžké boty, čím dál kratší vlasy). Tito mods se často dostávali do konfliktu se zákonem (rvačky, organizovaný zločin apod.).

Co bylo důležité v životě mods, byla hudba. Jejich oblíbený hudební žánr byl americký *soul* a také jamajské *ska*, které si našlo cestu k lidem díky přítomnosti západoindických komunit v Británii. Tak se na různých večírcích setkávali lidé bílé i černé barvy pleti a o rasismu tehdy nemohla být řeč. Již zmínění rude boys byli jamajští přistěhovalci, kteří se stali inspirací pro mods a poté i pro skinheads (viz dále).

Dalším důležitým faktorem v utváření skinheads byl fotbal. Mnoho skinheadů se podílelo na násilnostech v rámci skupin hooligans a tak se dá říci, že se toto hnutí již od počátku utvářelo jako násilné. Z fotbalových chuligánů, tzv. *boot boys* (nosili těžké boty), vzešlo na konci 60. let mnoho skinheadů.

A tak inspirování mods, boot boys a rude boys vznikli skinheads. Stanovili si vlastní styl oblékání (těžké pracovní boty, seprané džíny, kšandy, košile atd.), poslouchali *reggae* a *ska*, nosili nakrátko ostříhané vlasy, odmítali *hippies* (kvůli jejich neupravenému, zženštilému vzhledu, pacifismu, kladnému vztahu k drogám atd.). Tradiční skinheads tedy nebyli rasisté,

² Renzetti, Claire M., Daniel J. Curran. 2003. *Ženy, muži a společnost*. Praha: Nakladatelství Karolinum, kap. Studium genderu: obecný přehled.

³ Zde vycházím z:

Dvořák, Jiří. 2006. *Vývoj vzájemného vztahu punkové a skinheadské subkultury od 80. let 20. století do současnosti na území Liberecka a Jablonecka*. Praha: FHS UK – bakalářský esej.

Charvát, Jan. 2007a. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: FSV UK – doktorská práce.

Pětioký, Jiří. 2001. *Skinheads – ovlivnění fašistickou ideologií*. Praha: FSV UK – bakalářská práce.

vždyť už jen jejich oblíbené reggae (původem jamajská hudba) hráli černošští muzikanti. Skinhead černé barvy pleti nebyl tehdy něčím nemyslitelným ani výjimečným.

Skinheadi se neprojevovali násilně jen na fotbalových stadionech. Bránili si svá území a vyhledávali si různé terče svého násilnického chování (homosexuály, hippies, obecně osoby s neupraveným vzhledem apod.). Jejich oběťmi se stávali i barevní přistěhovalci, ale důvodem původně nebyly rasové předsudky. Představovali zkrátka jen další vhodný terč. Ovšem už i tehdy se začala projevovat nesnášenlivost vůči imigrantům, kteří žili ve svých uzavřených komunitách a byli konkurenty na pracovním trhu. I když tedy někteří skinheadi byli už tehdy rasisté, obecně toto hnutí ve své ranné éře rasistické nebylo.⁴

Zlatá éra skinheads skončila s koncem 60. let a zájem o ně v Británii upadl. Nově se objevili až v polovině 70. let v souvislosti s nástupem punku. Opět zde hrála důležitou roli hudba. Skinheadi si oblíbili ty punkové kapely, jež hrály o každodenním životě dělnické mládeže. Tito noví skinheadi převzali od těch starých ze 60. a počátku 70. let, kteří se od nich distancovali, styl oblékání. Skinheadi tedy v té době představovali jistou část punkové subkultury, ovšem ne na dlouho. Punkeři se jim začali jevit jako noví hippies (kladný vztah k drogám, politická orientace spíše doleva, neupravený vzhled atd.). Noví skinheadi se od nich postupně oddělili.

Od konce 70. let začíná hrát v hnutí skinheads důležitou roli politická ideologie. Mnoho skinheadů oslovila britská extrémně pravicová Národní Fronta, jejíž úspěch se pojil s příchodem barevných přistěhovalců. Na počátku 80. let je tak hnutí nenávratně rozštěpeno hlavně na základě politických postojů. Někteří skinheads nadále vyznávají tradiční hodnoty hnutí jako je apolitičnost a nerasismus. Druhá část skinheadů pojímá politickou orientaci za pevnou součást hnutí.

Mezi prvně zmíněné apolitické skinheads patří tradiční skinheadi (tzv. *Tradicionalové* nebo také *Trojan Skinheads*), *Oi* a *SHARP* skinheads. *Oi* skinheadi mají drsnější vzhled a poslouchají tzv. *Oi!*, což je hudební styl vzniklý ze streetpunku.⁵ První *Oi!* kapely byly jasně antirasistické a antifašistické. *SHARP* je zkratka pro skinheady proti

⁴ Existovaly i rasově smíšené skinheadské gangy nebo gangy složené pouze z lidí černé barvy pleti. Viz Pětioký, Jiří. 2001. *Skinheads – ovlivnění fašistickou ideologií*. Praha: FSV UK – bakalářská práce, str. 13.

Jandourkova (2007: 215) definice skinheads, uvedená v předchozí kapitole, zohledňuje podobu hnutí v 70. letech, kdy skinheady skutečně oslovily extrémně pravicové myšlenky. Původní skinheadi ze 60. let ale obecně nebyli rasisté a nebyli politicky vyhranění. Obě v předchozí kapitole uvedené definice skinheads (Jandourek, 2007: 215; Maříková a kol., 1996: 990) pojednávají o tomto hnutí jako o (extrémně) pravicovém. V této podobě se také dostalo do povědomí širší veřejnosti. Existují ovšem také levicově orientovaní skinheads resp. apolitičtí skinheads, i když obě jmenované skupiny jsou, alespoň u nás, méně početné (a v médiích v podstatě nediskutované).

⁵ Také realpunk nebo working class punk, jež se staví proti konzumu a životu „zlaté mládeže“. Hrál podstatnou roli při obnově hnutí skinheads.

rasovým předsudkům (*Skinheads Against Racial Prejudice*). Dávají tak najevo, že nejsou nazi-skinheady. Jde jim o to, ukázat, že původní skinheadi nebyli rasisty.

Politicky orientované skinheads lze rozdělit na ultrapravicové skinheady a skinheady levicově orientované. Mezi ultrapravicové skinheady patří členové a sympatizanti neonacistických organizací jako je např. *Blood and Honour*⁶, *Hammerskins*⁷ nebo *Combat 18*⁸. Nazi-skinhead považuje za svůj úděl boj za bílou rasu, označuje se za válečníka, jemuž není lhostejná budoucnost bílé rasy. Identita skinheada je v tomto případě ztotožněna s bílou barvou pleti. Levicově orientovaní skinheads, kteří tvoří jen velmi malou část hnutí, jsou známí jako *REDskins*⁹ či *RASH*¹⁰ (*Red And Anarchist Skinheads*). Ti sice jsou politicky orientovaní, ale identitu skinheada nespojují s nějakou určitou ideologií. „...nazi-skinhead by člověka, který nesdílí jeho přesvědčení (neonacismus, popř. fašismus), nikdy za ‚opravdového‘ skinheada nepovažoval.“¹¹

Oba tábory, jak apolitičtí tak politicky orientovaní skinheadi, se považují za ty pravé skinheads. I když vzešly z jednoho kultu, dnes se již zcela liší.¹²

Rozdělení z hlediska postoje vůči lidem jiné barvy pleti nabízí Charvát (2007b: 125-128). Hnutí skinheads se vlivem britské extrémně pravicové Národní Fronty rozdělilo do těchto skupin: rasistické, nerasistické a antirasistické. Nejznámější se stala ona rasistická větev.

Rasisticky zaměřené skinheads dělí Charvát na neonacisty a neofašisty, přičemž neonacisté se přímo odvolávají na Hitlera (boj proti Židům, důraz na bílou barvu kůže resp. na árijský původ), kdežto neofašisté vyznávají především nacionalismus a kladou důraz na boj proti („barevným“) přistěhovalcům. Neonacisté nacionalismus neuznávají, jelikož bílé národy staví proti sobě. I přesto k sobě tyto dvě skupiny pociťují blízkost a nejsou si nepřáteli.¹³

⁶ Krev a čest – heslo Hitlerjugend. Jedná se o otevřeně nacistickou organizaci, založenou v roce 1987, jež se hlásí k odkazu Třetí říše. Má divize v mnoha zemích světa. Produkuje tzv. *White power music* (WP), nazývanou též *Hate Rock*, a mnoho *zinů* (fanouškovský magazín nekomerčního charakteru).

⁷ Nadnárodní militantní organizace, jež vznikla v roce 1988 v USA. Její program je založen na přesvědčení o nadřazenosti bílé rasy, přijímá ideologii nacionálního socialismu.

⁸ 18 = AH = Adolf Hitler. Neonacistická a teroristická organizace, vznikla v roce 1987. Také distribuuje ziny a WP kapely. Podporuje uvězněné neonacisty.

⁹ Vyznávají revoluční marxismus až anarchismus.

¹⁰ Kladou důraz na levicové prvky původního hnutí ze 60. let – dělnický původ, multikulturní kořeny hnutí atd. Prosazují radikální antifašismus a postoje blízké komunistické levici či anarchismu.

¹¹ Dvořák, Jiří. 2006. *Vývoj vzájemného vztahu punkové a skinheadské subkultury od 80. let 20. století do současnosti na území Liberecka a Jablonecka*. Praha: FHS UK – bakalářský esej, kap. Stručný přehled historie hnutí skinheads – Velká Británie.

¹² Tamtéž.

¹³ Charvát dodává, že většina rasistických skinheads v tomto konceptu ani neuvažuje (důraz je zkrátka kladen na rasismus a násilí). Nicméně ideologičtí vůdci těchto skupin si jsou rozdílu vědomi.

Rasistické skinheads spojuje hudba white power (WP) kapel. Podnikatelské aktivity spojené s WP hudbou jsou údajně velmi výnosné (koncerty, trička, CD atd.).

Další větev tvoří nerasističtí, tradiční a apolitičtí skinheads. Ti vycházejí z původní nepolitické podoby hnutí a důležité jsou pro ně subkulturní znaky hnutí jako je oblečení, hudba apod. Jsou vlastenecky založení a tento postoj se někdy blíží až k nacionalismu a šovinismu. Tato skupina obecně není radikální.

Poslední skupinou jsou antirasisté – SHARP a RASH skinheads. Ti představují reakci na změnu původního hnutí, jež se začalo projevovat otevřeně rasisticky. V době působení Národní Fronty na hnutí skinheads se objevili marxističtí redskins. V 80. letech pak v USA vznikla skupina SHARP skinheadů, kteří se poté rozšířili do celého světa. Svůj antirasistický postoj odvozují z multikulturního původu hnutí. RASH skinheads vznikli až počátkem 90. let a myšlenky redskins rozšířili ještě o anarchistické ideje. Aktivně působí především ve Španělsku, Itálii a Německu.¹⁴

2.2.1. Situace v České republice¹⁵

První skinheadi se u nás objevili kolem roku 1985. Nebylo jich tehdy mnoho a obecně nebyli politicky vyhranění. S punkery měli v podstatě bezkonfliktní vztah a moc se od nich ani nelišili – podobná image, poslouchání stejné hudby (punk, Oi!) a odpor ke stávajícímu režimu (antikomunismus). Po pádu komunismu se většina skinheadů od punkerů distancovala a začaly se mezi nimi objevovat konflikty. Hnutí skinheads se začalo rozrůstat v souvislosti se vznikem hudební skupiny *Orlík*¹⁶ v roce 1988, v jejímž čele byli herci David Matásek a Daniel Landa. Skupina propagovala české vlastenectví, čímž si získala mnoho příznivců, z nichž někteří pak založili vlastenecké organizace (tzv. kališníci). Po sametové revoluci v roce 1989 došlo k velkému rozšíření hnutí, přičemž podstatnou roli hrála právě hudba. V uvolněnějších společenských poměrech se mezi mládeží začaly šířit rasistické a krajně pravicové názory. Xenofobie se projevovala vůči Rómům a různým přistěhovalcům.

¹⁴ Radikální levice ve východní Evropě RASH skinheads odmítá, jelikož myšlenka propojování bolševismu a anarchismu je zde nepřijatelná.

¹⁵ Zde vycházím hlavně z:

Pětioký, Jiří. 2001. *Skinheads – ovlivnění fašistickou ideologií*. Praha: FSV UK – bakalářská práce, kap. 3.2. Česká republika.

Dvořák, Jiří. 2006. *Vývoj vzájemného vztahu punkové a skinheadské subkultury od 80. let 20. století do současnosti na území Liberecka a Jablonecka*. Praha: FHS UK – bakalářský esej, kap. Situace v Československu – stručný přehled historie punkového a skinheadského hnutí.

¹⁶ Orlík je nejznámější československá skinheadská skupina, jejíž texty byly vlastenecky orientované, ale často také s rasistickým podtextem.

V první polovině 90. let se také objevili první SHARP skinheadi, jejichž antirasistický a apolitický postoj představoval něco zcela nového. Většina skinheadů na ně tehdy nahlížela negativně. Jak rostl počet tradičních skinheadů (antirasistických a apolitických), začala se naše skinheadská scéna viditelně dělit. Asi od poloviny 90. let 20. století lze jasně rozlišovat apolitické skinheady a ty ultrapravicově zaměřené (levicově orientovaných skinheadů bylo vždy jen velmi málo).

Od 90. let se skinheadi také začali institucionalizovat (některá skinheadská uskupení usilovala o oficiální registraci, některá nikoliv) a mnoho se jich přiklonilo k extrémní pravici. Ultrapravicové skinheadské organizace, kterých je u nás dnes několik, pořádají koncerty (utajované), vydávají časopisy, distribuují různé doplňky (odznaky, nášivky), hudbu atd. Vše se pojí s nacistickou či fašistickou tematikou. Ultrapravicovou odnož hnutí tvoří převážně muži, většinou dělníci a středoškoláci. Vůdci a hlavní aktivisté bývají vysokoškolsky vzdělaní. Terčem násilí jsou etnické menšiny, anarchisté, punkeři, aktivisté proti fašismu a rasismu atd. Apolitičtí skinheadi často utvářejí tzv. *crew* (gang), které ale mezi sebou nebojují (ke konfliktům dochází mezi oněmi dvěma hlavními proudy skinheadského hnutí u nás – nazi-skinheady a apolitickými skinheady). Apolitičtí skinheadi také vydávají časopisy, tzv. *fanziny*¹⁷, které lze dostat ve speciálních obchodech nebo na koncertech, jež nejsou v tomto případě utajovány. Nemálo skinheadů lze také najít mezi hooligans – radikálními fotbalovými fanoušky, z nichž velká část sympatizuje s fašistickou ideologií. Přes všechny rozdíly v rámci skinheadského hnutí lze říci, že ho širší veřejnost vnímá jako vnitřně stejnorodý celek.

2.2.2. Hlavní extrémně pravicové strany a skupiny v České republice¹⁸

Na tomto místě představím extrémně pravicové strany a uskupení, která jsou v českém kontextu co do významu nejdůležitější.¹⁹ Co se týče následujícího dělení, vycházím z Charvátovy doktorské práce (2007a). Politické strany vycházející z krajní pravice se snaží usadit na politické scéně, usilují o náklonnost voličů a zpravidla se distancují od svých radikálnějších pouličních kolegů, což ovšem neznamená, že s nimi nespolupracují.

¹⁷ „Fanzin“ (zin) - časopis nekomerčního charakteru zaměřený většinou na hudbu a dění na určité scéně (hardcorové, skinheadské, punkové atd.). Většinou se jedná o nízkonákladové amatérsky vyráběné časopisy, jež se v tištěné podobě často distribuují na základě známostí, např. také z důvodu ilegálního obsahu.

¹⁸ Zde vycházím především z:

Mareš, Miroslav. 2003. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Praha: Barrister & Principal.

Charvát, Jan. 2007b. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, kap. Krajní pravice.

Charvát, Jan. 2007a. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: FSV UK – doktorská práce, str. 125-134.

¹⁹ Levicově orientovaní skinheadi a SHARP skinheadi tvoří pouze málo početné skupinky.

Jako neofašistické se označují fašistické skupiny vzniklé po druhé světové válce.²⁰ Neofašismus vychází z původního fašismu – jde o ideologii, která vychází především z nacionalismu, resp. šovinismu, antikomunismu a antidemokratismu.²¹ Nacionalismus se zde projevuje v opozici vůči ostatním národům, z čehož vznikají rasistické postoje. Neofašisté usilují o silný, zdravý a nezávislý národ (kritika nadnárodních organizací, kulturního imperialismu USA, odmítání imigrace především z rozvojových zemí). Vystupují proti homosexualitě a drogám. Komunismus považují za nejhorší režim všech dob (např. proto, že narušuje národní pospolitost myšlenkou třídního boje).²² Místo demokracie jako model řízení společnosti navrhnou princip korporativismu (stavovství). Občané by byli organizováni v profesních „stavech“ a nebyli by ovlivňováni politickými stranami.

Neonacismus přímo vychází z hitlerovského nacismu. Spojuje v sobě panárijský rasismus, antisemitismus, antikomunismus a vůdcovský princip nahrazující demokracii (dvě posledně jmenované skutečnosti jsou neonacismu a neofašismu společné).²³ Neonacisté kladou hlavní důraz na rasu, rasový původ (nikoliv na národ jak je tomu u neofašistů) – jedná se o extrémní rasový (etnický) nacionalismus. Jsou militantními rasisty a antisemity. V ostatních názorech se s neofašisty shodují – odpor k imigrantům, homosexualitě, drogám. V boji proti svým nepřítelům (anarchistům, antifašistům, komunistům, etnickým menšinám) často volí cestu násilí. Cílem neonacistů je vznik rasově čisté společnosti, k němuž má dojít prostřednictvím Svaté Rasové Války (RAHOWA – *Racial Holy War*) a „Bílé revoluce“, přičemž by svět měl být zbaven Židů a dalších nižších ras, demokracie, liberalismu, humanismu a komunismu. Vlády by se měli ujmout árijci v čele s Vůdcem. Největšími nepříteli, představující pro neonacisty doslova zlo, jsou Židé:

„Proto je každý nepřítel Židů, resp. Izraele, neonacisty chápán jako spojenec. Odtud pramení jinak nelogická podpora palestinského boje proti Izraeli stejně jako obdiv vůči islámským teroristům odpovědným za útoky 11. září 2001 na USA.“²⁴

Nepřítele považují za špatného na principu biologického rasismu - na základě jeho genotypu, krve. Toho je třeba přímo fyzicky zničit. Pro neonacisty není vytváření politických stran zcela obvyklé. Vytvářejí spíše subkulturně-politické skupiny, které více než politika

²⁰ Charvát (2007b) dodává, že sám pojem neofašismus bývá používám dosti volně a že někteří politologové jím označují všechny extrémně pravicové skupiny.

²¹ Charvát, Jan. 2007b. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, str. 75.

²² Tamtéž, str. 75-76.

²³ Tamtéž, str. 79.

²⁴ Tamtéž, str. 80.

spojuje subkultura rasistických skinheads. Hlavní roli zde hraje image (určité značky oblečení) a WP hudba: „*Hudební skupiny formulují a šíří ideologické poselství, na jejich koncertech se radikálové setkávají, navazují nové kontakty a utužují pocit jednoty.*“²⁵ Poněvadž je pro neonacisty rozhodující správná krev (barva kůže) a nikoliv národnost (viz neofašismus), vytvářejí zpravidla neoficiální mezinárodní organizace s pobočkami v různých zemích, v nichž se sdružují zejména rasističtí militanti z hnutí skinheads. Svou ideologii šíří prostřednictvím zinů a již zmíněných hudebních skupin.

Neofašismu a neonacismu je společný rasismus, silný antikomunismus a autoritářský princip. Co se týče nacionalismu, liší se jeho pojetím. Neofašisté z něj vycházejí, obhajují národní stát. Neonacismus usiluje o sjednocenou bílou rasu a panárijskou Evropu, tudíž nacionalismus pro něj představuje překážku. I když by se mohlo zdát, že mezi oběma skupinami není z tohoto důvodu možný dialog, není tomu tak. Kromě toho, mnoho příznivců extrémní pravice nedělá mezi oběma ideologiemi rozdíl. Někteří autoři užívají pojem neofašismus pro oba směry.

Neofašisté se politickou cestou snaží oslovit konzervativní střední třídu, kdežto neonacisté se pokoušejí působit na dělnickou mládež, přičemž jsou jim bližší pouliční násilnosti. Politické působení neonacistů nemá významnější dopad, většinou přebírají postupy neofašistů. Jelikož je neonacistická ideologie pro většinu společnosti nepřijatelná, označují neonacisté většinou své názory a postoje za neofašistické či nacionalistické.

Politické strany:

Národně sociální blok/Pravá alternativa – ministerstvu vnitra nevyhovoval název strany a tak došlo k jejímu přejmenování na Pravou alternativu. Tato strana byla nacionalisticky zaměřená, stavěla se proti imigraci a integraci. Ve své podstatě stála na ideji neonacismu. Její činnost je pozastavena.

Národní strana – byla založena v roce 2002. Ve svém programu vystupuje proti Romům a proti imigraci. Staví se také proti Evropské unii a požaduje, aby Česká republika vystoupila z NATO. Má snahu podřídit si všechny ultrapravicové skupiny.

²⁵ Tamtéž, str. 82.

Národní sjednocení – bylo zaregistrováno v roce 2002. Stejně jako Národní strana nesouhlasí s tím, aby Česká republika byla členem NATO. Staví se proti homosexualitě a multikulturalismu.

Dělnická strana – vznikla v roce 2003. Projevuje se jako nacionální xenofobní strana a účastní se takto zaměřených akcí a demonstrací. Může se jevit jako levicově zaměřená, jelikož zdůrazňuje svou pro-dělnickou orientaci a sociální otázky.²⁶

Právo a spravedlnost – jedná se o koalici Národního sjednocení a Dělnické strany, jež vznikla v roce 2005.

Neonacistické skupiny:

Bohemia Hammer Skinheads – byla založena v roce 1993 rasisticky zaměřenými aktivisty hnutí skinheads. Začala distribuovat první fanziny a pořádat koncerty podobně zaměřených hudebních skupin. Jedná se o militantní ultrapravicovou organizaci, jež by chtěla násilím dosáhnout celosvětové nacionálně socialistické nadvlády. Podle BHS by mělo dojít ke svaté rasové válce (RAHOWA) proti všem lidem neárijského původu. Největšími nepřáteli jsou Židé a také „zrádci rasy“ (levicově orientovaní aktivisté, lidé žijící s partnerem jiné barvy pleti než bílé atd.). Jedná se tedy o nejtvrďší formu neonacismu.

Blood & Honour – byla v České republice založena jako jedna z poboček této mezinárodní organizace v roce 1996 a sama se také rozdělila. Činná byla především pobočka v Praze, v Severních Čechách a v Plzni. V rámci pobočky B & H Division Northern Bohemia působilo hudební vydavatelství *Nordic Heroes*. Členové pražské pobočky, po svém rozpuštění na základě policejních akcí, také působili při vzniku organizace Národní odpor.

Národní odpor – vznikl v roce 1998 a má také pobočky v různých městech České republiky. Po určitou dobu usiloval o registraci. NO pořádá různé veřejné akce (pochody, demonstrace atd.), jež často doprovází násilí. Hlásá lásku k bílé rase a národu a názor, že multikulturní společnost by měla být nahrazena národním státem: „*Fakticky členové NO většinou vyznávají otevřeně neonacistické přístupy, jsou panárijsky orientováni a dopouštějí se překračování*

²⁶ Na jaře letošního roku byl Nejvyšším správním soudem zamítnut návrh vlády na rozpuštění Dělnické strany. Ten podá vláda znovu ještě letos.

zákonů, včetně násilné činnosti.“²⁷ V současnosti se jedná o hlavní militantní pravicově extrémistickou skupinu v České republice.

Národní aliance – vznikla v roce 1998 jako občanské sdružení. Jednalo se o pravicově extrémistickou organizaci, jež vystupovala proti demokratickému systému a zaujímalá postoje s prvky rasismu a antisemitismu. Co se týče veřejné činnosti, byla aktivní (letáky, demonstrace a další akce). Vydávala časopis Vlajka a Výzva. Také se vyjadřovala k mravnosti národa, hlavně mládeže (homosexualitu postavit mimo zákon, vymýtit prostituci, zakázat výrobu pornografie, těžké tresty za držení a šíření drog atd.). V roce 2000 ji ministr vnitra Václav Grulich rozpustil.

Anti-Antifa – vznikla v Německu v devadesátých letech. Zaměřovala se na shromažďování dat o nepřátelích (ultralevicově orientované osoby, aktivisté z nevládních organizací pomáhající přistěhovalcům, novináři píšící proti pravicovému extremismu, odpadlíci atd.) a následně na jejich napadání. U nás měla činnost AA začít koncem 90. let, přičemž se stala vnitřní součástí pražského Národního odporu. V roce 2001 vznikla AA také na severní Moravě.

Combat 18 – odkazuje číslicemi ve svém názvu k Adolfu Hitlerovi (1=A, 8=H). Jedná se o britskou neonacistickou teroristickou organizaci, jež vznikla na začátku 90. let ve Velké Británii. Založila vlastní nahrávací společnost a vydávala magazíny. Tematizuje ji WP music, píše se o ní v zinech a její název se nosí na oblečení, na odznacích atd. Existují informace o tom, že C 18 vznikl též u nás. Po nějakou dobu existovaly jeho české webové stránky, jež obsahovaly mj. instrukce k boji: *„Do doby dopsání této práce však teroristická činnost realizovaná organizací C 18 anebo inspirovaná jí zveřejněnými koncepcemi v ČR nezapočala. V ČR má zřejmě větší význam ‚mýtus C 18‘, než skutečná činnost české pobočky ...“*²⁸

Autonomní nacionalisté střední Čechy – představují aktivní uskupení, jež podporuje akce krajní pravice. Od neonacismu se ovšem distancuje. Následuje vcelku mladý směr německé krajní pravice, jež tkví v napodobování levicových postupů, rétoriky i image. Spolupracuje s Národním odporem.

²⁷ Mareš, Miroslav. 2003. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Praha: Barrister & Principal, str. 493.

²⁸ Tamtéž, str. 497.

Neofašistické skupiny

Vlastenecká fronta – byla založena a také registrována ministerstvem vnitra v roce 1993. Ačkoliv ze začátku zastávala rasistické postoje a spolupracovala s neonacisty, vždy se od neonacismu a extremismu distancovala. Do programu VF lze zařadit nacionalismus, antikomunismus, rasistické a antisemitské postoje, odpor proti drogám, přistěhovalectví, nesouhlas s členstvím ČR v EU a v NATO atd. Politicky umírněnější členové VF opustili a založili občanské sdružení VLAST. Po obecném umírnění se VF z pozice jasně pravicově extrémistické organizace dostala na pomezí mezi pravicovým extremismem a radikalismem. I když se od neonacismu distancuje, její členové se účastní akcí, kterých se také účastní nebo je přímo organizují neonacisté.

Národní korporativismus – byl založen v roce 2005 a není zaregistrován. Ideologicky jde o propojení neonacismu a nacionalismu, přičemž účastníci akcí NK jsou především neonacisté. NK spolupracuje s Vlasteneckou frontou a také s uskupením Autonomní nacionalisté střední Čechy. NK nelze přesně zařadit, vzhledem k jeho programu by se mělo jednat o nacionalistickou skupinu, ale její činnost jasně odkazuje na neonacismus.

Kališníci

Vlastenecká Liga – je občanské sdružení vzniklé v roce 1993. Na počátku byla myšlenka organizačně sjednotit skinheady, kteří se hlásí k tzv. kališnictví (skinheadský směr, na nějž odkazovala hudební skupina Orlik). VL založila několik místních organizací a vydávala vlastní periodika. I když se distancovala od rasismu, fašismu, nacismu i skinheadů (což mělo za následek konflikty s neonacisty), byla často označována jako extrémistická organizace tohoto ražení. Pořádala demonstrace, hudební koncerty, ale i vzpomínkové či vzdělávací akce:

„VL vychází z definice vlastenectví jako pocitu věrnosti k české zemi, k jejímu způsobu života, tradicím a kulturním hodnotám, a snahy bránit tyto hodnoty před jejím ničením a pošpiňováním.“²⁹

Stavěla se proti totalitním ideologiím, kriminalitě a mj. také proti vstupu ČR do NATO a EU. Hájila demokracii. Zařazení VL není jednoznačné, je na pomezí demokratické a radikální pravice. Nyní není aktivní.

²⁹ Tamtéž, str. 299.

2.3. Hnutí skinheads z genderové perspektivy

Po obecném úvodu do historie a současnosti hnutí skinheads se dostávám k otázce, jakou roli v jeho rámci hrají ženy. Na první pohled se hnutí skinheads může jevit jako hnutí, ve kterém není pro ženy prostor. I když je sice doménou mužů, i ženy si v něm našly své specifické místo. Předtím než se zaměřím na genderový aspekt hnutí skinheads, poukážu na něj v obecné rovině.

2.3.1. Sociální hnutí a gender³⁰

Již jsem zde uvedla různé definice sociálního hnutí.³¹ Ty mají obecný charakter, aby jimi bylo možné pojmut celé spektrum různých typů hnutí. Genderové hledisko se z nich tak vytrácí. Jen výjimečně jsou jako aktivní účastnice sociálních hnutí uváděny ženy a obecně schází genderová analýza sociálního protestu (Kolářová, 2006: 302). Většinou se v případě žen jedná pouze o zmínky.

*„Sociální hnutí jsou chápána jako procesy a z hlediska genderu se zkoumá, jak gender ovlivňuje vznik, rozvoj, udržování a úpadek sociálních hnutí.“*³² Gender ovlivňuje všechny stránky sociálního hnutí - jeho aktivity, způsob vyjadřování odporu, vliv hnutí atd. Gender může být i strategicky využíván - k legitimizaci cílů hnutí, ale také ke snížení jeho důvěryhodnosti.

Hnutí, z hlediska pohlaví jeho členů, můžeme rozdělit na: nezávislé (genderově homogenní) skupiny, v nichž jsou ženy a muži odděleni; genderově integrovaná hnutí, na nichž participují muži a ženy za určitým cílem společně a genderově paralelní struktury, kde ženy tvoří pomocné skupiny (jsou v podřízeném postavení vůči mužům). Ženy v hnutí skinheads by se pohybovaly asi mezi druhým a třetím zmíněným typem (netýká se některých vesměs v podstatě militantních skupin, jež ženy nepřijímají).

³⁰ V následujících třech pasážích vycházím především z:

Kolářová, Marta. 2006. „Princezny a bojovnice: ženský aktivismus v radikálních hnutích“. In: Hana Hašková, Alena Křížková, Marcela Linková (eds.). *Mnohohlasem: Vyjednávání ženských prostorů po roce 1989*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, str. 301-325.

Hašková, Hana, Marta Kolářová. 2003. „Women's Non-governmental Organizations and Women's Groups in Left- and Right-wing Social Movements“. In: Hana Hašková, Alena Křížková (eds.). *Women's Civic and Political Participation in the Czech Republic and the Role of the European Union Gender Equality and Accession Policies*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, str. 45-58.

Mareš, Miroslav. 2003. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Praha: Barrister & Principal.

³¹ Viz str. 7.

³² Kolářová, Marta. 2006. „Princezny a bojovnice: ženský aktivismus v radikálních hnutích“. In: Hana Hašková, Alena Křížková, Marcela Linková (eds.). *Mnohohlasem: Vyjednávání ženských prostorů po roce 1989*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, str. 304.

Ačkoliv sociální hnutí obvykle vystupují proti společenskému systému a žádají změnu, ženy v genderově smíšených hnutích přesto často zauímají tradiční roli pečovatelek, matek apod. Proniká do nich společenská genderová dělba práce, genderové stereotypy a hierarchie. To je samozřejmě mnohem problematičtější pro tzv. levicová hnutí, která se zasazují za změnu společenského pořádku směrem k větší rovnosti. Pro pravicové odnože skinheads to nemusí být problém, jelikož tradiční uspořádání genderových vztahů pro ně může představovat základní východisko.³³

Základem je vesměs skutečnost, že veřejná a politická oblast je v podstatě mužskou záležitostí. Výše uvedené se označuje jako tzv. železný zákon patriarchy, což je situace, v níž ženská účast v sociálních hnutích sice představuje vymanění se z tradičních genderových rolí, ovšem aktivity žen mají i tak své meze, přičemž kontrola a rozhodování je doménou mužů. Ženy se stávají vůdkyněmi, jen když se pro tuto roli nenajde vhodný mužský kandidát (důvod může být nezáměr, věznění apod.).

Co se týče ženského boje proti genderovému útisku, většinou se ho muži neúčastní. Ženská témata nejsou považována za přínosná i pro muže. Důsledkem ignorace žen v hnutí vznikají samostatná ženská uskupení. V některých typech hnutí může upřednostňování rovnostářských vztahů mezi muži a ženami, začlenění genderových témat do programu hnutí atd. pozitivně ovlivňovat míru účasti žen v hnutí.

2.3.2. Ženy v extrémně pravicovém hnutí

Jak už bylo řečeno, literatura pojednávající o hnutí skinheads se o ženách zmiňuje jen okrajově nebo vůbec. Tvorba českých autorů zabývajících se radikální pravíci tedy genderovou analýzu neobsahuje.

Obecně se dá říci, že extrémně pravicové hnutí je v podstatě tvořeno muži (účast žen dosahuje maximálně 5 % a jak bylo řečeno výše, některá pravicová a skinheadská uskupení ženy ani nepřijímají).³⁴ Tudíž maskulinita představuje jeho základní charakteristiku, s níž se, z hlediska genderu stereotypně, pojí fyzická síla a agrese (skinheadské hnutí obecně má násilný charakter). Muž je ten, kdo ochraňuje a žena představuje pasivní oběť, která musí být chráněna.

³³ Neonacisticky orientovaní skinheads mají vzor v nacistickém Německu, co se týče ženské otázky. Posláním ženy byla tehdy role matky a hospodyně. Čím více dětí, tím lépe (syn – bojovník, dcera – budoucí matka bojovníka). Mateřství tak bylo zneužito ve prospěch nacistické politiky.

³⁴ Kolářová, Marta. 2006. „Princezny a bojovnice: ženský aktivismus v radikálních hnutích“. In: Hana Hašková, Alena Křížková, Marcela Linková (eds.). *Mnohohlasem: Vyjednávání ženských prostorů po roce 1989*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, str. 317.

Roli žen v extrémně pravicovém hnutí lze označit za tradiční. Kromě jejich mateřské úlohy spočívá v pořádání různých akcí, ve vaření a vůbec v celkové starosti o muže a společenský život hnutí: „*Jejich důležitá role spočívá v tom, že jsou spojovacím článkem mezi hnutím a okolním světem. Navenek jsou viditelné, aby zmírnily obraz a nebezpečnost rasismu v širší společnosti.*“³⁵ Jednou z hlavních činností ženských skupin bývá podpora vězňených aktivistů³⁶. Tradiční ženská role není v tomto hnutí diskutována, jeho ideologie odmítá feminismus (ovládají ho Židovky, klade překážky rodině a reprodukci atd.). Přesto se některé aktivistky vymezují proti podřízenému postavení žen v hnutí a určitou podobu feminismu zastávají.

Krajní pravice jinak definuje a nahlíží na bílou ženu a jinak na nebílou. Nebílá žena je nebezpečným pokušením pro bílé muže, je sexuálně agresivní a nezodpovědná matka. Na bílou ženu může být nahlíženo z několika hledisek: 1. severská bohyně/rasová oběť, 2. zrádkyně rasy, 3. manželka bojovníka a 4. matka-aktivistka. Žena je v podstatě sexuálním objektem, přičemž bílý muž ji chrání před násilím nebílých mužů. Podle této ideologie představuje strážkyni rasové čistoty. Žena je především manželkou a matkou a není muži rovna.

Stereotyp v extrémně pravicovém hnutí představuje dualita děvka-světica. Ženy prvního typu usilují o nejrespektovanějšího muže v hnutí, jelikož chození s ním jim zaručí určitou prestiž. Muži ale k takovým ženám úctu necítí a jen je využívají. Na vině je žena, jelikož jako sexuální objekt muže sama provokuje. Ideální partnerství představuje vztah (extrémně pravicového) skinheada a renee³⁷, jimž se narodí bílé (rasově čisté) dítě. Jisté vážnosti se těší „rasově uvědomělé“, inteligentní, charakterní a aktivní ženy, jichž je ovšem velmi málo.

Obecně tedy ženy mají jen omezenou škálu rolí, jež mohou v hnutí zastávat. Když už v něm jsou, využívají se k určitým činnostem – kromě toho, že mají na svět přivést rasově čisté bílé dítě, pomáhají uvězněným aktivistům, vyzvídají u nepřátel (jsou méně nápadné), mohou hodně pomoci u soudu a přivádějí do hnutí další ženy. Žena v hnutí je nejčastěji přítelkyně či manželka aktivisty.

³⁵ Tamtéž, str. 317. V médiích a odborné literatuře jsou tyto ženy spíše neviditelné, „viditelné“ jsou naopak např. při nabírání nových členek do hnutí, při výzvědáčích, při výsleších – při činnostech, při nichž je třeba vzbudit důvěryhodnost.

³⁶ P.O.W. – Prisoners of War (váleční zajatci ve svaté rasové válce).

³⁷ Údajně se jedná o zkratku křestního jména Renate, což byla jedna z prvních členek tohoto hnutí. „Renee“ je označení pro ženy a dívky s širokou názorovou škálou (nazi, fašistky, non political, Oi!, SHARP atd.). Říká se jim také Skin(head)girl, Oi!ky, Reny, Riny, Rude girl atd.

2.3.3. Ženské aktivity v rámci extrémně pravicového hnutí

Po roce 1989 se u nás objevily ziny pro dívky, ženské organizace a jedna hudební skupina složená z žen. Rozmach těchto aktivit nastal především v polovině 90. let. Dnes se na nich, zdá se, podílí jen několik jednotlivkyň.

Mareš (2003) v seznamu militantních a teroristických ultrapravicových organizací uvádí dvě ženské organizace: *Árijské sestry* a *Skinheadgirlfreundeskreis Česká republika*. Organizace *Árijské sestry* vznikla v polovině devadesátých let v Brně a založila ji nacionalistka Petra Korcová (též vydavatelka zinu *Freya*). Je určena pro hrdé árijské dívky, jimž záleží na budoucnosti jejich dětí a bílé rasy vůbec. Mezi jejich aktivity mělo patřit vydávání literatury, komunikace s politickými vězni a s dalšími árijskými dívkami v Čechách a v zahraničí. Program *ÁS* zahrnoval témata jako nezaměstnanost, ekologie, bytová politika, bezpečnost atd. (viz příloha 6.3.) Organizace měla zřejmě jen několik členek a příliš dlouho působit nevydržela.

O organizaci *Skinheadgirlfreundeskreis Česká republika* existuje jen minimum informací. Je možné, že se mělo jednat o pobočku německé dívčí neonacistické organizace *Skinheadgirlfreundekreis*, která vznikla na počátku 90. let v Berlíně. Ta spolupracovala s dalšími organizacemi stejného ražení a bojovala za čistotu árijské rasy. O skutečném vzniku *SGF ČR* a dalších aktivitách spojených s touto organizací nejsou známy další informace.

Tabulka „Ultrapravicové skinheadské a neonacistické ziny v ČR“, již uvádí Mareš (2003: 424-427), obsahuje šest zinů pro renees – *Bílá lilie*, *Bílá růže*, *Freya*, *Skinhead Girl*, *Valkýra*, *Věčný boj – Voice of Renees* (ukázky z některých zinů – viz příloha 6.3.). Čísel jednotlivých zinů bylo zřejmě vydáno jen několik. Obsahují rozhovory s hudebními kapelami, články zaměřené proti drogám a potratům (důraz se klade na mateřskou úlohu ženy a na čistotu rasy). Negativně se nahlíží také na homosexualitu a feminismus, jelikož se z hlediska hnutí jedná o jevy narušující rodinu:

*V případě pravicových ženských uskupení je možné vidět, jak ženský protest nemusí vůbec souviset s feministickými emancipačními snahami a může proti nim dokonce vystupovat. (...) Ženské skupiny mají protifeministické zaměření a orientují se na tradiční rodinu. Mateřství vyzdvihují jen pro bílé ženy, interrupce odmítají u své skupiny, ale podporují u přistěhovalců.*³⁸

³⁸ Kolářová, Marta. 2006. „Princezny a bojovnice: ženský aktivismus v radikálních hnutích“. In: Hana Hašková, Alena Křížková, Marcela Linková (eds.). *Mnohohlasem: Vyjednávání ženských prostorů po roce 1989*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, str. 322.

2.3.4. Skinheadgirls alias renees

Do této chvíle jsem pojednávala o skinheadských dívkách a ženách (extrémní pravice) pouze z hlediska odborných textů. Nyní uvedu několik různých neodborných článků, jež se k těmto ženám, nazývaným také jako „skin(head)girls“ neboli „renees“, vyjadřují. První dva články jsou napsány osobou, která není členem hnutí skinheads. První článek se v podstatě věnuje historii hnutí a obsahuje krátký rozhovor s jednou skinheadgirl. Druhý článek uvádí dva pohledy na skinheadgirls a sice mužský a ženský (oba vyjadřují názory lidí hlásících se ke skinheads). Třetí článek vyjadřuje kritický názor *Svazu žen* (ženské neonacistické organizace) na dnešní renees. Čtvrtý článek pochází z webových stránek muže, o němž lze předpokládat, že sympatizuje s neonacistickou ideologií. Kriticky popisuje chování dnešních renees a nabádá je k takovému chování, které je dle jeho úsudku správné. V pátém článku vyjadřuje kritický názor k tzv. renees žena (podle všeho neonacisticky orientovaná) a popisuje, jak by měla správná „čistá renee“ vypadat. Poslední šestý článek napsala rovněž žena a v podstatě se v něm zabývá ženskými neonacistickými organizacemi – jejich vývojem, účelem, zaměřením atd.

První článek, který zde uvedu, *Skinhead girls I. – historie*³⁹, je součástí zkoumání, jak se v různých subkulturách odráží patriarchát. Jeho autorka se snažila nalézt nějaký jednotící prvek pro skinheadgirls, ale to se jí nepodařilo (je možné, že ani žádný neexistuje). Dostupné informace o nich hodnotí jako kusé, přičemž převažují odkazy na fotografie dívek, skinheadských párů, skinheadských matek s dětmi či možných účesů. Světlé výjimky představují podnikavé dívky, které v rámci hnutí vyvíjejí určitou aktivitu např. v podobě vydávání zinů či spravování webových stránek, jejichž prostřednictvím přinášejí různé informace.

Jelikož se článek týká historie hnutí skinheads a tedy i skinheadgirls, věnuje se i tomu, jakou roli při jeho vzniku sehrály dívky. Většinou se prý jednalo o přítelkyně či manželky podporující své partnery. Z uvedeného rozhovoru se skingirl Janice (nar. 1954 v Jižním Londýně) si lze učinit představu, jak asi dívky a chlapci hnutí skinheads trávili svůj čas, ale také poskytuje informace týkající se problematiky rasismu a homofobie:

³⁹ Tonka Šibenice. 2005. „Skinhead girls I. – historie“. *Bloody Mary riot grrrl zin* [online] (9) [cit. 21. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://bloodymary.blog.cz/0512/skinhead-girls-i-historie>>.

Bloody Mary je ženský časopis, který se původně věnoval punkové subkultuře spojené s anarchistickým hnutím. Označuje se jako feministický zin hlásící se k hnutí *Riot Grrrls*. Riot Grrrls vzešly z punkového hnutí, ve kterém ženy a dívky pociťovaly nedostatečnou podporu a pochopení pro ženské aktivity. Prostřednictvím svých zinů a hudebních kapel, které založily, chtěly poukázat na dosud nediskutované problémy.

(...)

Kam jste chodili večer?

J: Většinou nás černý chlápci zatáhli na blues parties. Tam se pouštěly desky, které jste nemohli slyšet nikde jinde. Bylo to skvělý.

A co fotbal?

J: Ne, mě fotbal nebavil. Ale můj kluk tenkrát fandil Crystal Palace. Nikdy jsem s ním nešla, chodovali tam taky opravdoví idioti a vždycky se něco semlelo. Kromě toho kluci nechtěli, abychom se motaly kolem, když došlo k bitce - ale milovali, když nám holkám pak mohli vyprávět, jaký to bylo.

(...)

Dneska se to v novinách jenom hemží zmínkami o rasovém násilí. Dělo se to taky, když jsi byla mladá, a jak zlý to bylo?

J: Znali jsme celé bandy černejš, západních Indů, a tak. Ti nás dostávali na různé party. Byli to fajn týpci. Ale všichni dohromady jsme si mysleli, že Pákistánci jsou jiný. Nesnášeli jsme je, protože se nikdy nesnažili někam se zařadit. Byli hrozně tichý a líný a při bitce se nikdy nebránili. Byli fakt lehký terč, když jsi chtěl z někoho vymlátit duši. Hipíci a teplouši na tom byli podobně - když měl kluk dlouhý vlasy, moh dostat za to, že je hipík, když měl košili s kytičkama, tak za to, že se oblíká jako teplej. Nebylo to vůbec rasový, bylo to proto, že byli jiný a vyrůstali s náma, takže jsme je znali odmalička.⁴⁰

Z rozhovoru je evidentní, že hudba a fotbal hrály v životě skinheads skutečně dominantní roli. Výpověď též v podstatě potvrzuje to, co bylo řečeno v kapitole o historii hnutí skinheads. Mimo jiné to, že konflikty s ostatními skupinami lidí neměly původně rasový podtext. Vhodným terčem byl pro skinheads zkrátka kdokoliv, kdo se podle jejich úsudku choval nebo vypadal divně, jinak.

Ve druhém článku, *Skinhead girls II. – současnost*⁴¹, si autorka klade otázky ohledně dnešních skingirls – co dělají, jak si myslí, že by se měly chovat, vypadat atd. Pro srovnání uvádí dvě ukázky, přičemž první pojednává o představě skinheadů (mužů), jak by měla vypadat typická skinheadgirl, a druhá prezentuje osobní názor dívky, jak by se měla skingirl chovat k sobě a k jiným. Obě ukázky jsou dle autorky radikální, ale každá jiným způsobem:

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ Tonka Šibenice. 2005. „Skinhead girls II. – současnost“. *Bloody Mary riot grrrl zin* [online] (9) [cit. 21. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://bloodymary.blog.cz/0512/skinhead-girls-ii-soucasnost>>.

„Je to komparace dvou odlišných ‚světů idejí‘, kde jeden z nich diktuje a druhý se s tím snaží po svém vyrovnat.“⁴²

První ukázka, nazvaná *Krásná, ženská a atraktivní*, připisuje mužům a ženám tradiční role: muž má být maskulinní a žena femininní. Muž by měl mít krátké vlasy, měl by nosit kalhoty a být bojovníkem. Naopak žena by měla mít dlouhé vlasy, měly by nosit sukně a být oporou svému partnerovi. Ty ženy, které se svým vzhledem chtěly přiblížit skinheadům (krátké vlasy, těžké boty), prý vypadají jako mužatky nebo lesby. Nechybí zde výklad termínu skinheadgirl, který „...označuje dívku, která pracuje se skinheady, prezentuje skinheadské hnutí na veřejnosti a stojí vždy po boku svého partnera...“⁴³ Žena by se neměla prát a navenek by měla být přitažlivá.

Druhá ukázka *Skinhead girls – bojovnice nebo věšáky na oblečení*, je dílem ženy, jež nabádá skinheadské dívky, aby neztratily svou sebeúctu, měly vlastní názory a byly do hnutí skutečně zainteresovány. Většina nových holek v hnutí si prý podle autorky ostříhá vlasy a sbalí nejpopulárnějšího nebo nejhezčího skinheada. Tento způsob chování jim ale vážnost v hnutí nezajistí, spíše naopak. Už tak si prý členové hnutí automaticky myslí, že dívku nemůže zajímat hudba nebo životní styl skupiny, ale že je v hnutí z jiného důvodu (což je dle autorky případ většiny dívek, které zná).

Autorka také zdůrazňuje důležitost módy. Punk (jistá rozervanost) a skinheads (upravenost) prvky se nemají míchat. Buď jedno nebo druhé. „Můžeš si myslet, že móda tolik neznamená, ale když vidíš rennie s růžovou ofinou v roztrhaných silonkách pod sukní, nenapadne tě, co je vlastně zač?“⁴⁴ Dívka by se neměla přetvařovat, neměla by poslouchat hudbu, která se jí ve skutečnosti vlastně nelíbí, spíš by se měla zamyslet nad tím, jestli je tato scéna pro ni ta pravá. V politických a dalších názorech by po seznámení se s co největší škálou měla mít také jasno.

Renees by se také měly svých přátel v případě nutnosti zastat. Zbytečně nezačínat rvačky, ale pomoci je ukončit a také se naučit sem tam dát a přijmout ránu: „Násilí je součástí téhle scény a jestli chceš být brána jako rovnocenná, musíš se tak chovat.“⁴⁵ Je tedy na dívce, jestli chce, aby ji ostatní brali vážně.

Autorka též podotýká, že každá skingirl je jiná, má jiné názory a priority. Některé skingirls provozují v rámci hnutí zajímavé aktivity – distribuce hudby, pořádání koncertů, psaní různých článků atd.

⁴² Tamtéž.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Tamtéž.

V pořadí třetí článek „*Dnešní renees*“ je uveden na webových stránkách Svazu žen (Women's Union)⁴⁶. V hnutí dnes údajně převažují dívky, jež s jeho přesvědčením nemají nic společného. Pouze chodí s členy hnutí, často se neumějí chovat a nejsou příliš inteligentní: „*Dělají, jako by jim vše patřilo, ale nemají důvod. S naší vírou nemají nic společného.*“⁴⁷ Kritice také podléhá jejich chování na různých akcích, kdy se opijí a chovají tak, že se za ně ostatní stydí. Přijít do kontaktu s pravou, slušnou a uvědomělou dívkou je prý opravdu výjimečné. Článek končí slovy: „*Měly byste se nad sebou zamyslet! Špiníte totiž naše dobré jméno! Copak je těžké chovat se jako bílá žena?*“⁴⁸

Čtvrtý článek, jednoduše nazvaný „*Renees*“⁴⁹, rozdělil autor do čtyř následujících částí, jimž předchází úvod, který se zabývá především historií slova „renee“. Autor si klade otázku, kdo to ty ženy vlastně jsou, přičemž uvádí svou snahu zhodnotit věc objektivně a z různých hledisek.

1. *Prvotní názor* – Renee mají pověst lehkých žen, což je pravdivé označení, za které si mohou v podstatě samy. Čím respektovanějšího skinheada dostanou, tím více stoupá i jejich hvězda. Ovšem jejich pověst je dosti pochybná a pád bývá tvrdý. Na všechny renee se ale nelze dívat stejně. Ty, které jsou v hnutí delší dobu, získaly obdiv a úctu pro svou rasovou uvědomělost a inteligenci („klenoty rasově čisté krásy“). Tyto dívky by se podle autora měly shromažďovat v organizaci, separovat se od těch „lehkých“ renees a splnit své poslání (porodit hnutí rasově čisté dítě).

2. *Poslání* – V hnutí by tedy měly být jen opravdově uvědomělé ženy. Pokud se v něm rasově a sexuálně uvědomělá žena objeví, mnoho skinheadů se ji snaží dostat, ale ona buď odolá nebo si vybere toho nejrespektovanějšího (nejhezčího, nejlepšího). Někteří (hloupější) skinheadi ji odsoudí, ale ti uvědomělí pochopí, jaký cenný rasový materiál dívka představuje. Renee by měla pomáhat raněným a uvězněným a jednou by měla na svět přivést rasově čisté dítě. Může také pomoci ukončit rvačku, lze ji poslat na výzvědy (je méně nápadná), také může pomoci při výslechu a přivést do hnutí další dívky. Autor dívky vyzývá, aby se přestaly chovat jako prostitutky a staly se opravdovými renees.

3. *Síla* – Poněvadž jsou ženy slabší než muži (autor udává, že ženská síla odpovídá asi polovině té mužské), ovšem výjimky samozřejmě existují, neměly by být zatahovány do

⁴⁶ *Dnešní renees*. [online] [cit. 26. 4. 2009]. Dostupné z: <http://www.womensunion.wz.cz/clanky_1.php>.

Svaz žen, opírající se o myšlenky národního socialismu, vznikl v rámci Národní aliance. Na svých webových stránkách píše, že se snaží sdružovat pro-bíle smýšlející děvčata a ženy v České republice.

⁴⁷ Tamtéž.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Josef Garnizla. 2007. *Renees*. [online] [cit. 26. 4. 2009]. Dostupné z: <http://lupik88.webovastranka.cz/blog/738/9699_renees>.

rvaček, pokud to není vyloženě nutné. Povinností mužů je ženy chránit. Na renee se nemá pohlížet pouze jako na sexuální objekt, ale především jako na „rasového soukmenovce ve „Svaté válce“: „Renee, která důsledně využívá svého rasového názoru, dokáže více, než tlupa neorganizovaných SKINHEADS.“⁵⁰ Čím jsou ženy slabší fyzicky, tím jsou podle autora silnější psychicky. Ovšem spousta renees využívá jen svou fyzickou sílu a snaží se hnutí dokázat, že se dokážou bít jako muži. Problém představuje také alkohol. Renees by neměly pít vůbec nebo jen v omezené míře, přičemž tvrdý alkohol by neměly konzumovat nikdy.

4. *Vztahy, lásky a manželství* – Pokud si skinhead najde dívku mimo hnutí, mohou nastat v podstatě dvě, a obě špatné, situace. Buď se ho dívka bude snažit od hnutí dostat a povede se jí to nebo se bude snažit on dostat do hnutí ji, což se podaří málokdy. Skinhead by měl svou dívku představit určitým členům hnutí, seznámit ji s jeho ideologií, poukázat i na negativa života v hnutí, vzít ji na nějakou zábavu a nechat ji svobodně rozhodnout. Když ale pak dojde k rozchodu, většinou dívka od hnutí odejde anebo zůstane a naschvál sbalí jiného skinheada.

Pokud si ovšem renee najde kluka mimo hnutí, většinou se nepodaří jí to rozmluvit a ani jejího kluka do hnutí dostat. Ideálem je samozřejmě vztah (manželství) skinheada a renee, z něhož vzejde rasově čisté dítě. O svobodnou matku se musí hnutí postarat a v žádném případě ji neodsuzovat.

Další, v pořadí pátý článek, nese název *Čistý květ*⁵¹. Hned v úvodu autorka zmiňuje své znechucení a zklamání při pohledu na tzv. renees. Na různých akcích se snaží najít dívky, se kterými by si mohla popovídat a přesvědčit se, že opravdové renees nejsou jen iluzí. Většina dívek podle ní ovšem představuje pouhé atrapy, které si hrají na něco, co nejsou. Často prý neví nic o ideologii (národní socialismus) a základní podstatě hnutí.

Muži bojovníci chtějí vedle sebe mít ženu bojovnici – renee. A tak své dívky navlečou do značek, stylu a víry opírající se o národní socialismus. Ovšem „(s)amostatnost, zvědavost a obětování se, prověřené skrze čas, teprve ukáže pravé hodnoty /nejen/ dívky.“⁵² Čili nejde o krásu, o oblečení, nýbrž o to, co má dívka v hlavě a v srdci. Takových dívek, hrdých bojovnic za přežití své rasy, je ale velmi málo. Tyto čisté renees se vyznačují inteligencí a uvědomělostí, díky níž jsou zcela zasvěcené boji. Jejich vytrvalost a odhodlanost je mnohdy vyšší než u jejich mužských protějšků. Jsou to matky rodu, které se starají o rodinu a děti.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ *Čistý květ*. [online] [cit. 27. 4. 2009 z vytištěné verze]. Dříve dostupné z: <<http://www.whitejustice.com/wj/?page=clanky&strana=17&clanek=12>>.

⁵² Tamtéž.

Účel toho všeho je jediný: čistá zem, neposkvrněnost rasy a šťastná, bezstarostná budoucnost jejich potomků. Nepravých renees je tedy nutno se zbavit. Cituji závěrečná slova autorky:

*Třeba se ptáte jestli se také já sama považuji za Renee. I když mě, tak moji nejbližší přátelé nazývají a jsem jim za to velmi vděčná, tak já osobně si to zatím neuvědomuji. Důvodem mých pochyb je víra právě v ty hrdé bojovnice z báji. Jedná se o velmi silný a vzácný pocit soudržnosti rasy. Velmi si toho vážím, a chci žít celý svůj život a vychovávat své děti takovým způsobem, abych si tuto pozici zasloužila.*⁵³

Na závěr uvedu článek, jež pojednává o českých neonacistkách působících v ženských neonacistických organizacích. *Mladá, hrdá, nacistka* je název článku, jehož autorem je dívka a jež je uveden na webových stránkách mezinárodní levicové organizace sdružující mladé antikapitalisty REVOLUTION⁵⁴. Podle autorky se mnohé fašistické organizace snaží změnit svůj celkový dojem na veřejnost. Součástí této snahy je také zakládání ženských neonacistických organizací. Ty v České republice nemají dlouhou tradici. Některé byly aktivní už v 90. letech minulého století, ale nemívaly delší působnost a ani jejich vliv na neonacistické hnutí a vůbec tehdejší společnost nebyl nikterak významný.

Jednou z nejdůležitějších českých ženských neofašistických organizací byl již zmíněný Svaz žen, který působil v letech 2000 – 2001. Jeho program se zaměřoval na rodinu a výchovu dětí. Negativní stanovisko zaujímal vůči prostituci, pedofilii, pornografii a drogám (jde o pro děti nebezpečné a rodinu podryvající skutečnosti). Rovněž homosexuálové a zákon o registrovaném partnerství mají údajně ničivý dopad na instituci rodiny. Taktéž bylo odmítáno právo žen na interrupci a imigrace a vyjadřovala se podpora rodinám s malými dětmi.

Další samostatná organizace českých neonacistek vznikla v roce 2007 v rámci dnes významného českého neonacistického uskupení Národní odpor. Organizace se soustřeďuje kolem webu *Supporter National Resistance Women Side* (SNRWS). Ještě téhož roku se od ní oddělila frakce, jež založila organizaci *Resistance Women Unity* (RWU). Obě organizace se prezentují jako uskupení podporující muže – spolubojovníky, pečující o domácnost a výchovu bílých dětí. Jedná se tedy především o sociální aktivity a zejména o podporu vězňených aktivistů, jimž jsou zasílány dopisy a balíky. Na webu obou organizací se ale také objevují obecnější společenská témata, pozvánky na neonacistické akce atd. Politickým tématům se

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Nikola. 2008. *Mladá, hrdá, nacistka*. [online] [cit. 29. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://www.anticapitalista.com/revo-cz/2008/02/24/mlada-hrda-nacistka/>>.

věnuje spíše RWU, jež se prostřednictvím vlastních letáků, samolepek a dalších předmětů sama propaguje. SNRWS se zaměřuje především na rodinu, děti a další tradiční ženské aktivity. Na jejich webových stránkách lze najít recepty, pečovatelské rady, fotografie miminek apod. a poměrně překvapivě také rubriku fotbal. Prozatím je zde poměrně málo antisemitských příspěvků, článků obhajujících nacismus atd., které jsou na webových stránkách Národního odporu v hojném počtu. Životní styl skinheadů a radikálních fotbalových fanoušků je do značné míry spojen s násilím, což zrovna nepředstavuje ideální prostředí pro (bílou) rodinu vychovávající děti. „Profesionální neonacisté“ se tak snaží veřejně od těchto subkultur distancovat, i když v obou se nachází velký počet neonacistů.

Dle autorky tedy neonacisté považují za opravdové ty ženy, jež si uvědomí a přijmou za své, že jejich povinností a údělem je rodit a vychovávat děti, pečovat o rodinu a inspirovat muže. Sufražetky, feministky a bojovnice za práva žen jsou údajně ženami jen po biologické stránce, ale ono „skutečné ženství“, tak jak jej definuje hnutí, jim schází.

Autorka dále argumentuje, že ženské neonacistické organizace dnes již nejsou skupinou tvořenou pouze přítelkyněmi a kamarádkami mužů neonacistů. Jsou přístupné ženám, jež se chtějí realizovat jako politické aktivistky. Tím vycházejí vstříc moderní potřebě profesního úspěchu a přitom se nemusí vzdát své ideje tradičního postavení ženy ve společnosti, jež je především matkou a pečovatelkou. Do diskuze hnutí se dostávají dříve zcela marginální témata, ale pro ženy přitažlivá (např. ekologie).

Účast žen v neonacistickém hnutí není jen důsledkem vnitřní proměny hnutí a snahy zlepšit vztahy s veřejností, samy ženy se chtějí zapojit do boje za krajně pravicové ideje. Mohlo by se zdát, že vize žen primárně jako matek a pečovatelek je v rozporu s politickou participací žen v ultrapravicových hnutích a stranách. Ty si ovšem vždy dokázaly ženy získat (např. NSDAP):

„přesto že tyto strany a následně i politické režimy byly mimořádně nevlídné a nepřátelské vůči uplatnění žen ve vrcholových politických funkcích i prestižních povoláních a jejich program a rétorika dávala ženám minimální možnost svobody společenské realizace.“⁵⁵

Důvodem, proč ženy přijímaly své podřízené postavení byly jisté výsady, jichž se za to dožadovaly. Měly specifické požadavky, jejichž splnění se považovalo za nutné pro udržení takového systému. Jestliže mateřství bylo ženiným údělem, pak ženy od systému požadovaly zlepšení postavení matek (nacistické Německo v tomto směru učinilo několik reforem – např.

⁵⁵ Tamtéž.

zavedlo přísné tresty pro muže, kteří chtějí opustit těhotnou milenku; mateřské dovolené; rekreační pobyty pro matky atd.). Míra souhlasu žen s tímto projektem závisela na jejich společenském postavení a na poměru ztracených příležitostí a svobod vůči reformám v jejich prospěch:

„Ženy, které ani dříve neměly faktickou možnost dosáhnout na vzdělání či pomýšlet na profesionální kariéru další uzavření těchto prostor příliš netrápilo, pokud bylo vyváženo výtobytky a reformami, které uplatnit mohly.“⁵⁶

Stejně omezení svobody a skutečných přání a zájmů se týká i dnešních žen v neonacistickém hnutí, pokud chtějí být uznány za opravdové ženy dle jeho idejí – za matky, pečovatelky a inspirátorky mužů. Jejich politická činnost bude podporována, dokud se této roli „opravdové ženy“ nezačnou nějakým způsobem vzdalovat. Muži v hnutí pohlížejí na neonacistky buď jako na vítané spolubojovnice nebo jako na konkurenty, kteří se snaží dostat někam, kam nepatří. To je důsledek podpory systému, který i přes určité výhody a reformy udržuje podřízené postavení žen ve společnosti.

2.3.5. Shrnutí

Hnutí skinheads má širší veřejnost spojené především se sympatizanty extrémní pravice, o kterých nám média jednou za čas přinášejí informace. Skinheadi ale tvoří homogenní skupinu, ve které by všichni její členové zastávali stejné postoje a názory. Skinhead může být i levicově zaměřený nebo nemusí být politicky orientovaný vůbec. Stejně tak může být rasistou, ale nemusí. Z historie hnutí vyplývá, že původní (tradiční) skinheadi ze 60. let byli nerasističtí a apolitičtí. Politická orientace a rasismus se do hnutí dostaly až později, přičemž neonacistická větev hnutí se stala nejznámější.

Hnutí skinheads tvoří pouze muži, najdou se v něm i ženy, i když v omezené míře. Literatura věnující se hnutí skinheads se těmto ženám věnuje jen okrajově. Přínosnější se zatím zdá být literatura zabývající se sociálním protestem, jelikož obsahuje i genderové hledisko. Mé zdroje pojednávající o těchto ženách a dívkách, které jsou známy také pod označeními skinheadgirl nebo renee, se věnují v podstatě jen krajně pravicově orientovaným skinheadským ženám. To ovšem neznamená, že se nevyskytují také v dalších větvích hnutí. Za pravou skinheadgirl je podle extrémně pravicových skinheads považována ta dívka či žena, která si uvědomí a přijme za své, že její úděl představuje role matky a pečovatelky. Je

⁵⁶ Tamtéž.

družkou muže-bojovníka ve Svaté Rasové Válce a na svět má přivést co nejvíce rasově čistých bílých dětí. Takových uvědomělých dívek je v hnutí údajně jen velmi málo. Většina prý vůbec o jeho ideologii nic neví. Především se prý jedná o přítelkyně mužů v hnutí, jimž jde hlavně o image. Najdou se ale i dívky, které v rámci hnutí vytvářejí různé aktivity (např. píší články). V minulosti u nás bylo založeno několik ženských neonacistických organizací. V následující empirické části se pokusím získané názory a informace od různě zaměřených skinheadgirls porovnat s myšlenkami v teoretické části.

3. Empirická část

Nyní se dostávám k samotnému výzkumu zvoleného fenoménu, kterým jsou ženy v hnutí skinheads neboli skinheadgirls. Má hlavní výzkumná otázka zněla: „Co to znamená být skinheadgirl?“. Zajímalo mě, jak hnutí ovlivňuje různé aspekty jejich života, přičemž jsem se zaměřila také na jejich názory ohledně situace žen v hnutí.

3.1. Metodologická východiska

Pro svůj výzkum jsem si zvolila kvalitativní přístup, u něhož se obecně předpokládá hlubší a komplexnější vhled do fenoménu a menší počet případů podléhající analýze (než je tomu u kvantitativního výzkumu) (Hendl, 2005). Z metodologického hlediska by mému výzkumu zřejmě nejvíce odpovídalo to, co Hendl nazývá fenomenologickým zkoumáním. Cílem tohoto zkoumání je popsat a analyzovat prožitou zkušenost určitého jedince nebo skupiny se specifickým fenoménem.⁵⁷ V mém případě by se jednalo o dívky či ženy, které svůj život, alespoň na určitou dobu, spojily s hnutím skinheads. V rámci této metody se vytváří popis a interpretace sdělených prožitků: „*Výsledkem je text, který „zní pravdivě“ pro toho, kdo měl danou zkušenost s daným fenoménem a poskytuje vhled pro toho, kdo ji neměl.*“⁵⁸

S mým metodologickým přístupem zdánlivě koliduje to, že jsem jako techniku sběru dat zvolila dotazník s otevřenými otázkami (Hendl, 2005: 186), protože dotazník je obvykle spojován s kvantitativními výzkumy. Vedly mne k tomu však závažné důvody a dotazník jsem následně zpracovávala v podstatě jako rozhovor, tedy jako kvalitativní data. Zmíněné závažné důvody se týkají především toho, že můj vedoucí práce vyjádřil obavy, zda bych se měla pokoušet dělat rozhovory s členkami skinheadské subkultury osobně, protože je spojena s netolerancí k jinakosti a uzavřeností vůči většinové společnosti. Proto mi doporučil koncipovat výzkum tímto způsobem.

Výstupem jsou odpovědi napsané respondentkami, které mají mít pro vyplnění dotazníku dostatek času. Vliv tazatelky je v rámci této techniky minimalizován, ale stejně tak je omezena možnost vzít v úvahu individuální rozdíly mezi respondentkami a jejich neverbální charakteristiky. Klád představuje možnost jednoduššího srovnávání jejich odpovědí, protože otázky se nemění na rozdíl od běžného kvalitativního rozhovoru, který má obvykle vlastní dynamiku a průběh. Tato technika je do určité míry podobná strukturovanému kvalitativnímu dotazování - strukturovanému rozhovoru s otevřenými otázkami, který jsem

⁵⁷ Tamtéž, str. 128.

⁵⁸ Tamtéž, str. 128.

původně chtěla použít. Myslím, že pro obě techniky platí to, co Hendl konstatuje v kapitole věnované strukturovanému rozhovoru s otevřenými otázkami: „*Tento typ rozhovoru je vhodný, pokud ho nemáme možnost opakovat a máme málo času se respondentovi věnovat.*“ K tomu bych dodala, že je vhodný (stejně jako dotazník s otevřenými otázkami) i v situacích, kdy naopak respondentka nemá mnoho času a je zřejmé, že její ochota má také své meze.

Strukturovaný rozhovor, který jsem zprvu chtěla použít, jsem zamýšlela vést elektronickou formou. Většina dívek, jež se mi ozvaly, mě ale upozornila na časovou tíseň a některé i na omezený přístup k počítači. Proto jsem se nakonec rozhodla své otázky jim zaslat s tím, že mi je s odpověďmi pošlou zpět.

Od začátku jsem si byla vědoma toho, že může nastat situace, kdy nikdo nebude mít zájem mé otázky zodpovědět. Ozvalo se mi ale skoro třicet dívek, což jsem opravdu nečekala. Některé dívky byly vstřícné a rády, že se o toto téma někdo zajímá. Některé byly naopak opatrné a chvíli trvalo, než jsem je přesvědčila. I když se mi ozvalo poměrně hodně dívek, vyplněný dotazník mi více jak deset z nich neposlalo, i když mi to přislíbily.

3.2. Výběr a popis vzorku

V mém okolí se nevyskytuje nikdo, kdo by mi mohl zprostředkovat kontakt se skinheadskou dívkou či ženou. Svě respondentky jsem proto začala hledat na internetu a pokud se vyskytla možnost nějakým způsobem je kontaktovat, oslovila jsem je. Na některé dívky jsem našla kontakt v tematických diskuzích, ale většinu z nich jsem našla na webových stránkách, kam si lidé ukládají své profily. Podle fotek, názorů, oblíbených kapel apod. jsem usuzovala, že by se mohlo jednat o členky hnutí skinheads.

Mnou zvolená konstrukce vzorku by se tak dala označit jako účelové vzorkování, při kterém se vybírají případy, jež jsou dle názoru výzkumníka reprezentativní a umožňují hlubší studium daného fenoménu.⁵⁹ Dívky jsem skutečně vybírala na základě svého úsudku. Hodně mi napověděly fotografie a poznámky, jež měly uvedené ve svých profilech. Ale také např. to, koho měly v kolonce „přátelé“. Pokud se tam vyskytovali lidé, které jsem podle informací a fotek z profilu identifikovala jako členy skinheads, rostla pravděpodobnost, že dívka bude také členkou nebo alespoň sympatizantkou tohoto hnutí (zda tomu tak skutečně je, jsem si ověřila až poté, co jsem ji oslovila a dotyčná odpověděla).

Nakonec se mi podařilo získat vyplněné dotazníky šestnácti respondentek (ne všechny ovšem vyplnily údaje o sobě) ve věku od šestnácti do dvaceti čtyř let pocházejících z různých

⁵⁹ Tamtéž, str. 154.

krajů České republiky. Ve většině případů se jedná o studentky s ukončeným buď základním nebo středoškolským vzděláním. Některé plánují studium na vysoké škole. Téměř všechny respondentky jsou svobodné a bezdětné. Žádná z nich se s hnutím neseznámila dříve než před rokem 2001. Tři z nich se hlásí k White Power (WP) Skinheads, jedna k Red And Anarchist Skinheads (RASH) a všechny ostatní vyjma jedné (tedy jedenáct), která se nehlásí k žádné konkrétní skupině skinheads, jsou členkami nebo sympatizantkami tradičních skinheads (viz tabulka č. 1 v příloze 6.1.). Zde bych chtěla podotknout, že i když v teoretické části uvádím tradiční skinheads (Tradicionalové neboli Trojan Skinheads) a Oi!Skinheads odděleně, v této části své práce budu pojem tradiční používat pro obě tyto skupiny původních skinheads ve smyslu, že se jedná o apoliticky a nerasisticky orientované skupiny.

Co se týče etické stránky věci, všechny dotazované jsem informovala o průběhu a okolnostech výzkumu. Proč ho dělám, za jakým účelem a že vše, co se od nich dozvím, bude v mé práci uveřejněno anonymně. S anonymním užitím jejich odpovědí bez souvislosti s jejich jménem a kontaktem na ně všechny souhlasily.

3.3. Analýza získaných dat

Všem respondentkám, které projevily ochotu podílet se na mém výzkumu, jsem poslala svůj dotazník (viz. příloha 6.2.). V jednom případě se mi respondentka omluvila, že je spíše orientovaná do punku a jedna konstatovala, že se nepovažuje za renee. V několika případech se mi nepodařilo získat odpovědi na všechny otázky. Např. jedna tradiční skinheadgirl považovala otázky týkající se rolí, pozic a veřejných aktivit v rámci skinheads za irelevantní, jelikož jsou si údajně všichni rovni. Zdůraznila, že se nejedná o žádnou organizaci, která by za něco bojovala. Jedna WP skinheadgirl na otázku, zda jsou v rámci hnutí nějaké aktivity, kterých se neúčastní a proč, uvedla „bez komentáře“. Také šest z celkového počtu šestnácti dívek neuvvedlo svůj rodinný stav.

Nyní se pokusím odpovědi jednotlivých respondentek navzájem porovnat. Předpokládám jistou podobnost odpovědí na některé otázky čili kde to bude možné, vždy uvedu příklad „typické“ odpovědi a „netypické“ (pokud se taková objevila). Citace uvádím v původním znění, neupravené, tudíž některé mohou obsahovat vulgární slova.

3.3.1. Důvody připojení se ke skinheads

Mým respondentkám je od šestnácti do dvaceti čtyř let, všechny se ke skinheads dostaly v podstatě jako teenagerky. V této kapitole se budu zabývat především hlavními důvody vstupu dívek do hnutí.

PUNK

Z odpovědí vyplývá, že téměř polovina dívek se k tomuto hnutí dostala přes punk. Jak je uvedeno v teoretické části, skinheadi byli dříve součástí punkové subkultury. Tradiční skinheadi a punkeři tak mezi sebou většinou mají přinejmenším nekonfliktní vztah (což dokládá např. heslo „Punks And Skins United“). Žádná z těchto dívek, které se původně identifikovaly s punkovou subkulturou, se nehlásí k WP, většinou jde o členky nebo sympatizantky tradičních skinheadů. V jednom případě se jedná o členku RASH. Typické výpovědi se nesly v následujícím duchu:

Už som mala medzi skinheadmi niekoľko priateľov a skinheadská móda a hudba sa mi už predtým pozdávala viacej ako punková. Proste v tom nebol nejaký zásadný prelom (ako už bolo povedané, skinheadská a punková subkultúra sú si dosť blízke, takže o otočku o 180 stupňov nešlo), len bolo obdobie, kedy som sa o to začala viac zaujímať, chodiť na koncerty, obliekať sa tak, atď.⁶⁰

To je složitější, před 4roky jsem začala poslouchat punk a každým rokem jsem poznávala nové odrudy od toho stylu. Až jsem se dostala k jamejskému ska a oi punku. Tato typicky skinheadská hudba se mi zalíbila. A poté pro mě cesta byla jasná. Neplést se do politiky a být apolitická skingirl.⁶¹

Zhruba od svých 13 let jsem byla punkerka. Jenomže to nebyl úplně ten styl, který mi dalo by se říct vyhovoval. Na všelijakých akcích jsem se začala poprvé setkávat se skinheads a došlo mi, že tento smysl života je přesně to, co jsem hledala.⁶²

HUDBA A MÓDA

Dvě třetiny dívek (bez rozdílu orientace, i když každá odnož má jistě své oblíbené kapely) přitahovala na skinheads hudba, která podle všeho představuje jedno z hlavních pojítek mezi členy této kultury:

⁶⁰ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

⁶¹ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁶² Respondentka č. 15, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

A jak jsem se k nim dostala bylo to samozřejmě přes hudbu... která více méně spojuje všechny skinheads. Kde jinde se pohromadě uvidí takových plešek když to není zrovna demonstrace kde jim ale nevidíš do tváře. ⁶³

Hledala jsem si různé informace a stýkala jsem se víc s těma lidma... hlavně tak že jsem chodila na koncerty. Jinak co se týče skinheadský hudby... tak tu jsem vlastně nevědomky poslouchala už jako dítě díky rodičům. Takže ke skinheads jsem se dostala přes punk... a vlastně taky ska, který jsem poslouchala když mi bylo 15. ⁶⁴

Více jak třetinu dívek oslovila také skinheadská móda, jež se vyznačuje určitým stylem a značkami: „*Tak od začátku mě přitahuje určitý styl, ať už oblékání nebo chování.*“ ⁶⁵ „*...skinheadská móda a hudba se mi už předtím líbila víc než punková.*“ ⁶⁶ Dvě dívky, které byly dříve punkerkami uvedly, že se jim na skinheads také líbila jistá upravenost na rozdíl od rozervaných punkerů. Některé dívky také nosí tzv. chelsea, což je účes, který tvoří v podstatě vyholená hlava, přičemž se zachová ofina, dva prameny lemující obličej a jeden pruh vzadu na týlu (viz obrázková příloha). Tomuto tématu se budu věnovat také v rámci kapitoly Členství ve skinheads a jeho případné dopady (změna vzhledu).

NÁZORY

Dívkám také byly často sympatické myšlenky spojené se skinheads (další dvě také oslovila zajímavá tradice a historie):

Začala jsem se o to zajímat, byla kolem toho spousta fám a tak jsem chtěla zjistit, jak to vlastně je. Zaposlouchala jsem se do muziky, poznala fajn lidi, se kterými jsem se v řadě věcí shodla. Po nějaké době jsem se ohlédla zpět a zjistila, že v tom vlastně žiju, že právě to mi vyhovuje. ⁶⁷

Přechod z punkové kultury, hudba, móda a názory byly nejčastějšími důvody, proč se dívky staly členkami skinheads. Nyní uvedu důvody, jež nebyly tak časté, ale v rámci dané problematiky dle mého názoru důležité.

Dvě dívky, obě členky tradičních skinheads, vstoupily do hnutí z důvodu partnerského vztahu se skinheadem: „*A stejně jako spousta holek tak i já jsem poznala skinheada,*

⁶³ Respondentka č. 3, 23 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁶⁴ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

⁶⁵ Respondentka č. 9, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka 1. Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP.

⁶⁶ Respondentka č. 10, 21 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁶⁷ Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

zamilovala se a pak už to jelo.“⁶⁸ Názor autorky by se dal vztáhnout k myšlence v teoretické části, že žena v hnutí je nejčastěji přítelkyně skinheada.

Dalším dvěma dívkám bylo sympatické vzájemné přátelství a soudržnost mezi členy hnutí. Jiné dvě tradiční skinheadgirls se k hnutí připojily také z důvodu snahy vyjádřit nesouhlas s neonacisty: „ ... *proto že mi tady v naší zemi o něco jde a nějak se snažím dávat najevo svůj nesouhlas druhé straně (neonacistům).*“⁶⁹ Názorům dívek o jednotlivých odnožích skinheads se budu podrobněji věnovat v kapitole Odnože hnutí skinheads. Mezi další zajímavé důvody (vždy ho uvedla pouze jedna dívka) patří např. fotbal, odpor k drogám, rebelie, apolitičnost v případě tradiční skinheadgirl a snaha změnit systém v případě WP skinheadgirl.

Co se týče přijetí dívek do hnutí, žádná nezaznamenala nějaké potíže. Pouze jedna se zmínila o posmívání ze strany některých členů (malá holka apod.). Všechny ostatní byly z vlastního pohledu přijaty bezproblémově a dvě dívky své přijetí popsaly jako přátelské: „*Přijdeš na koncert a bavíš se....Všichni se chovají přátelsky a jsou rádi, že je čím dál víc členů.*“⁷⁰

3.3.1.1. Důvody dívek pro připojení se ke skinheads očima respondentek

Svých respondentek jsem se zeptala také na to, jaké důvody pro vstup do hnutí mají podle nich ostatní dívky a jak jsou přijímány.

OPAČNÉ POHLAVÍ A LÁSKA

I když pouze dvě respondentky v předešlé kapitole jako důvod svého vstupu do hnutí uvedly lásku a jen jedna opačné pohlaví, mezi názory o důvodech vstupu jiných dívek do hnutí se tyto dvě záležitosti vyskytovaly nejčastěji. Níže uvedená citace WP skinheadgirl potvrzuje teoretické tvrzení, že je v hnutí (alespoň co se týče extrémní pravice) málo opravdu uvědomělých dívek a naopak více těch, které jdou pouze za zábavou:

*Některé holky tam jsou jen bohužel za sexem a povyražením, což je chyba většiny holek v tomto hnutí a je takových případů opravdu hodně. Pak málo žen je v tomto hnutí opravdu za svým přesvědčením a za čím si stojí.*⁷¹

⁶⁸ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁶⁹ Respondentka č. 3, 23 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁷⁰ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

⁷¹ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

Tradiční skinheadgirl uvedla:

*Zatím jsem poznala fajn holky, které do hnutí přišly z myšlenkového a názorového důvodu. Bohužel jsou zde ale i takové nádhery, co přijdou do hnutí jenom kvůli klukům.*⁷²

Mít partnera skinheada je údajně také jedním z dosti pádných důvodů ke vstupu dívky do hnutí: „*No bud' jsou to partnerky skinheadů nebo na to přišli sami jako já.*“⁷³ „*Řekla bych, že ze stejného, nebo podobného důvodu jako já (láska ke skinheadovi, pozn. autora). Většinou v tom hraje roli chlap.*“⁷⁴

PŘESVĚDČENÍ

Podle názoru respondentek vstupují dívky do hnutí také především z důvodu souhlasu s myšlenkami skinheads. WP skinheadgirl uvedla: „*Kvůli sdílení názorů. Pokusit se něco změnit.*“⁷⁵ Tradiční skinheadgirl napsala: „*...ty pravé skingirl prostě takové jsou, mají názor, přesvědčení...*“⁷⁶ Za pravou skinheadgirl je tedy považována ta dívka, která do hnutí vstupuje z vlastního přesvědčení a ne například kvůli image, opačnému pohlaví atd.

Mezi další důvody patří podle respondentek také image a přátelé (v obou případech to uvedly dvě dívky). Již po jedné uváděly dívky následující možné důvody: zviditelnění, zkoušení různých stylů, příjemní lidé atd.

Nové členky jsou podle asi poloviny respondentek přijímány kladně: „*No vítací, dle mých zkušeností..Jsou rádi že je tu další žena (renies) ze stejným názorem a nebo stylem.*“⁷⁷ „*Každopádně kladné, jsou rádi, že jejich kult podporují i ženy.*“⁷⁸ Druhá polovina respondentek uvedla, že je to individuální, přičemž také záleží na chování dívky: „*Podle toho jak se chová a co má v hlavě.*“⁷⁹

*...kluci hned poznají za jakým účelem holka do hnutí přichází a podle toho se tak k ní i chovají. Je jasné, že holka, co přijde kvůli klukům se nemá šanci ve hnutí vůbec nějak angažovat a nebude brána vážně.*⁸⁰

⁷² Respondentka č. 15, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁷³ Respondentka č. 2, 21 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁷⁴ Respondentka č. 13, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁷⁵ Respondentka č. 14, 18 let, základní vzdělání, členka WP.

⁷⁶ Respondentka č. 10, 21 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁷⁷ Respondentka č. 3, 23 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁷⁸ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

⁷⁹ Respondentka č. 13, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁸⁰ Respondentka č. 15, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

3.3.2. Pojímání pojmu skinheads

V této kapitole se zaměřím na to, jak respondentky pojmají pojem skinheads, jak jsou orientované a jaký mají vztah k dalším skupinám skinheads.

SKINHEADS – HNUTÍ?

Některé tradiční skinheadgirls problematizovaly pojem hnutí v souvislosti s označením skinheads: „*Skinheads bych za hnutí nepovažovala, o nic jako skupina neusilujeme. Jsme prostě „parta lidí co má stejný zájmy, stejnou oblíbenou muziku..“*⁸¹

*..., skinheads nejsou žádné hnutí, které by mělo jako skupina nějaké jednotné cíle, nevylepujeme nikde plakáty, nerozdáváme letáčky. My jsme jednoduše skupina lidí, která má ráda stejnou muziku, podobné zájmy atd. stejně, jako jakákoliv jiná "mládežnická" subkultura, ať už je to emo, hip-hop, disco, punk, všechno to jsou jenom seskupení lidí s podobnými zájmy,...*⁸²

Už na začátku jsem se ale rozhodla pro používání pojmu hnutí v případě skinheads, jelikož tak je definuje odborná literatura. Ovšem pravda je, že skinheads vznikli spíše jako subkultura, jejíž členy spojovala především hudba a zábava. Až když se skinheads rozštěpili na základě politických postojů, dá se v případě některých jeho odnoží hovořit o hnutí (jdoucí za určitým cílem). Pro ucelenost textu se ale i nadále budu držet spíše pojmu hnutí.

ROZDĚLOVÁNÍ SKINHEADS

Dvě tradiční skinheadgirls se pozastavily také nad rozdělováním skinheads na různé skupiny, jež se jim zdá zbytečné. Jedna z nich podotkla, že pro ni existují jen jedni praví skinheads (ti tradiční). Skutečnost je ale taková, že se hnutí rozštěpilo na různě orientované skupiny a mezi některými existují zcela zásadní rozdíly, které je třeba brát na vědomí.

3.3.2.1. Vlastní orientace v rámci skinheads

Tradiční skinheads

Většina respondentek se hlásí k tradičním apolitickým a nerasistickým skinheads – k Tradicionálům (neboli Trojan Skinheads) nebo k Oi!Skinheads. Jedna dívka uvedla obě skupiny.

⁸¹ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁸² Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

KLASICKÝ KULT SKINHEADS - APOLITIČNOST A NERASISMUS

Tradiční skinheadgirls poukazovaly na to, že skinheads, ke kterým se hlásí, jsou ti praví a jediní: „*Tato skupina je podle mne ta pravá a jediná. Tam se zrodilo všechno.*“⁸³ Tito skinheadi nevnášejí do hnutí žádné politické a rasistické myšlenky:

*Tato skupina je apoliticky zaměřená, takže neřeší žádné politické ideály a rasové otázky. Proč? Nemám ráda komunismus., nacismus, rasismus. Lidé by se měli jít na koncert pobavit a popít a neřešit žádné politické ideály!*⁸⁴

SPECIFICKÝ ŽIVOTNÍ STYL

Každá subkultura se může vyznačovat specifickým stylem úpravy zevnějšku, hudby, chování atd. Nejinak je tomu u tradičních skinheadů:

*Nemá to nic společného s rasismem, nacismem a jinýma kravinama. Jde čistě jen o styl oblíkání, vyznačuje se specifickou muzikou, a náklonností k alkoholu (především pivo ☺), a fotbalu. Oi! Skinheads jsou typičtí tím, že se baví s pankáčema. A proto heslo: punx and skins united! A ještě: skins nesnášejí feťáky.*⁸⁵

Jak je vidět z této citace, dá se předpokládat, že tradiční skinheads a punkeři mají vzájemně kladný vztah a bývají spolu v kontaktu. To lze mj. potvrdit předešlým zjištěním, kdy se ukázalo, že nezanedbatelný počet respondentek hlásících se k tradičním skinheads byl dříve součástí punkové subkultury. Pro tradiční skinheads je typická obliba piva, zato drogy vesměs odsuzují.

White Power Skinheads

Tři respondentky jsou stoupenkyněmi WP Skinheads.

HRDOST, BOJ ZA BÍLOU RASU, NENÁVIST VŮČI LIDEM JINÉ RASY NEŽ BÍLÉ

Jak už bylo uvedeno v teoretické části, WP Skinheads představují rasistickou odnož skinheads, která sympatizuje s nacistickými myšlenkami a např. ve své symbolice přímo odkazuje na Adolfa Hitlera (čísla 1 a 8 – pořadí písmen v abecedě odpovídají jeho iniciálám):

⁸³ Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

⁸⁴ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

⁸⁵ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

„...přesvědčením je „boj za bílou rasu“. Proč.... V 16ti letech jsem byla hospitalizována v nemocnici kvůli brutálnímu napadnutí třemi muži odlišné rasy > nárůst nenávisti, všeobecný pohled na odlišnost mentality,kultury apod ...“⁸⁶

Jsem hrdá na to, že jsem bílá a že jsem Čech, nemám ráda menšiny v naší zemi, kde zde jen parazitují. Samozřejmě nemluvím ke všem.⁸⁷

RASH skinheads

Jedna respondentka se hlásí k této skupině skinheads a i když je tato skupina levicově zaměřená (tedy politicky), dívka se i přesto považuje za tradiční skinheadgirl:

..., snažila som sa pochopiť bývalý režim a čo k nemu viedlo, a tak ďalej. ...Ostávam však naďalej tradičnou skingirl a nesnažím sa svoje politické názory nasilu našraubovať na pôvodnú skinheads subkultúru. Proste som na jednej strane socialistka a na druhej strane skingirl, ale nespájam to.

3.3.2.2. Vztah k ostatním skupinám skinheads

Vztah k extrémní pravici a levici

Ani jedna ze tří respondentek hlásících se k WP Skinheads nevyjádřila negativní názor na levicově zaměřené skinheady. Dvě uvedly, že ostatní skupiny tolerují a v podstatě je nijak neřeší. Třetí se vyjádřila pouze k SHARP skinheads, což je uvedeno níže.

Téměř všechny ostatní respondentky se vyjádřily negativně, co se týče extrémně pravicových skinheadů a mnohé z nich měly podobný názor také na extrémní levici.

NEONACISTÉ NEJSOU SKUTEČNÍ SKINHEADI

Podle některých respondentek nejsou neonacisté součástí skinheads, pouze prý převzali image:

Náckov ako väčšina tradičných skins za odnož tejto subkultúry nepovažujem, aj kvôli ich ideológii, ktorá je nezlúčiteľná so skinheadskou kultúrou, aj kvôli tomu, že skinheadskú kultúru využili na maskovanie sa a prekrucovanie histórie.⁸⁸

Autorka následující citace nepovažuje ani levicově zaměřené skinheady za skinheady:

⁸⁶ Respondentka č. 1, 24 let, středoškolské vzdělání, členka WP.

⁸⁷ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

⁸⁸ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

*Takže např. Boneheads....to nejsou skinheadi, jsou to náckové, kteří si přivlastnili název Skinheads, ti nemají s původními skinheady nic společného, nemají svůj vlastní styl, tak převzali od původních skins vzhled, což je ubohé!! Red skins- to samé jako Boneheads, akorát extrémně levicově založené hnutí, oblečení a celkový vzhled naprosto stejný, takže ubohé!*⁸⁹

POLITIKA VE SKINHEADS NEMÁ CO DĚLAT

Pro tradiční apolitické skinheads představují politické myšlenky něco, co nemá být součástí skinheads: „Dále tu je RASH a WP Skins: politické, nesmyslné, se skinheads to nemá podle mě nic společného...“⁹⁰ Autorka následující citace naopak vyjádřila spíše pozitivní názor na levicově zaměřené skinheads:

*No a co se týče rašáků (RASH), tak o těch si myslím že jsou takový vzdělanější, protože je snadný být apolitik, o politiku se nezajímat a neřešit jí. Ale je složitější něco si zjistit a najít ten názor ve kterej opravdu věřim.*⁹¹

ŽÁDNÝ EXTRÉM NENÍ DOBRÝ

I když se respondentky negativněji vyjadřovaly k neonacisticky zaměřeným skinheadům, v podstatě lze konstatovat, že podobný názor mají i na levicové skinheady. Podle tradičních skinheadgirls jsou pravými skinheads zkrátka jen ti původní, kteří do hnutí nevnášejí žádné politické postoje: „Každý extrém je špatný. Ať nalevo nebo napravo je to v podstatě to stejné.“⁹²

*„RASH – je špína na druhé straně, akorát se o nich více-méně nemluví, bohužel... Hážu je do jednoho pytle s náckama, stojím si za heslem: Good night any side.“*⁹³

Vztah k SHARP

Pro mne celkem překvapivě se objevilo i několik spíše negativních názorů na SHARP skinheady. Jedna respondentka, pro niž jsou rasové předsudky nepřijatelné, s nimi vyjádřila absolutní souhlas.

⁸⁹ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

⁹⁰ Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

⁹¹ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

⁹² Respondentka č. 13, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁹³ Respondentka č. 9, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka 1.Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP.

SHARP DOLEVA

Dvě respondentky např. uvedly, že tato skupina skinheads sympatizuje s levicovými myšlenkami. Uvádím citaci WP skinheadgirl, u které se už kvůli jejímu zaměření logicky předpokládá negativní postoj k SHARP skinheadům:

Přijde mi, že jsou to tupé ovce, většina z nich nemá zatím ani občanský průkaz ☹ ale o tohle nejde, jde o jejich názory, většinou sympatizují s mladými komunisty a antifašisty. Kouří marihuanu, propagují drogy atd. ⁹⁴

SHARP JAKO DALŠÍ EXTRÉM

Objevily se také dva názory, které SHARP skinheadům přisuzují jistou míru extrémnosti: „...najdou se SHARPs, se kterými se dá normálně bavit, ale najdou se i tací, kteří se svou extrémností můžou rovnat s neonacisty, ...“ ⁹⁵

SHARP (Skinheads Against Racial Prejudice) sú v pohode, ale niektorých z nich mám naozaj za hlupákov, ktorí sa starajú len o to, aby o nich verejnosť mala dobrý názor. Skinhead podľa mňa nepotrebuje stále dokazovať ľuďom, že nie je nácek alebo niečo iné, je skôr nechutné, že ho názor verejnosti vôbec zaujíma. ... Ďalej mám pocit, že niektorí SHARPs by už nedokázali ani súložiť, bez toho, aby zakričali „Fuck off nazis!“ alebo niečo podobné. Sú proste na svete aj dôležitejšie, zaujímavejšie a zábavnejšie veci ako náckovia, takže nepreháňať to. ⁹⁶

Zajímavý názor uvedla jedna tradiční skinheadgirl: „... proti rasismu mohu být jinak, už jen to, že jsem skingirl, by mělo znamenat, že jsem nerasista.“ ⁹⁷ Běžná veřejnost si ovšem díky médiím jakéhokoliv skinheada spojí nejprve s neonacisty (viz 3.3.3.2 Důsledky členství).

3.3.3. Členství ve skinheads a jeho dopady

Členkami skinheads se dívky staly z různých důvodů. V této kapitole se zaměřím na to, co pro ně členství v hnutí konkrétně znamená a jaké různé důsledky může mít.

⁹⁴ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

⁹⁵ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁹⁶ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

⁹⁷ Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

3.3.3.1. Význam členství

JINAKOST A HRDOST

Tři dívky poukázaly na to, že díky členství ve skinheads jsou jednoduše jiné: „Znamená to pro mě, že jsem součástí něčeho, co se svým způsobem vymyká chápání běžných občanů.“⁹⁸
„Jednou větou prostě být jiná a mít svou hrdost.“⁹⁹

„Jsem hrdá na to, že mám svůj vlastní rozum a nejdu s davem, a je skvělejší pocit vědět, že v tom nejsu sama. Je v tom trocha té revolty mládí, ...“¹⁰⁰

VLASTNÍ NÁZOR A JEHO SDÍLENÍ

Pro dvě dívky znamená členství ve skinheads spíše to, že mají svůj názor, který sdílí s ostatními členy: „Já to brala tak, že jsem součástí lidí, kteří sdílí stejný názor jako já a mají podobnou představu o životě.“¹⁰¹

VĚDOMÍ, ŽE NĚKAM PATŘÍM

Pro další tři skinheadgirls je členství v hnutí zřejmě splněním jejich potřeby někam se zařadit: „Znamená to pro mě, že vím, kam patřím.“¹⁰² „Dalo mi ... pocit patřit někam, a navíc mezi lidi, kteří mají rádi to stejné, kteří mi rozumí.“¹⁰³

SKVĚLÁ HUDBA A PŘÁTELE

Dvě dívky se shodly na tom, že členství v hnutí pro ně znamená především společnost přátel a zábavu: „Nic, prostě jen poslouchám skvělou muziku a bavím se s lidmi s kterými si rozumím.“¹⁰⁴

K těmto čtyřem kategoriím bych ještě dodala názor WP skinheadgirl, který je logický vzhledem k její orientaci – členství v hnutí pro ni znamená to, že chce něco změnit a že má určitý cíl.

⁹⁸ Respondentka č. 13, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

⁹⁹ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁰⁰ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹⁰¹ Respondentka č. 14, 18 let, základní vzdělání, členka WP.

¹⁰² Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

¹⁰³ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹⁰⁴ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

3.3.3.2. Důsledky členství

NEGATIVNÍ NÁHLED MAJORITNÍ SPOLEČNOSTI

Téměř polovina dívek (ani jedna není stoupenkyně WP Skinheads) uvedla, že majoritní společnost pohlíží na všechny skinheady stejně:

A co mě dokáže opravdu naštvat, nebo ani ne tak naštvat jako spíš mrzet je to s těma náckama. Stačí mít na sobě tričko od Lonsdale a už jsem pro všechny náckovka. Přitom Lonsdale nemá s náckama nic společného. Je to boxerská značka, a zajímavost Lonsdale byl černoch ☺ Tak nechápu proč si tu značku přivlastnili...¹⁰⁵

Lidi v dnešní době vůbec nejsou informovaní o skutečném kultu skinheads. Hážou skini a nácky do jednoho pytle. Takže když jdu po ulici, tak se na mě lidé dívají takovým pohoršeným výrazem a taky se mnou podle toho tak jednají.¹⁰⁶

Použiji výraz jedné dívky, která napsala, že ztratila „dobrý první dojem“. Bohužel média skutečně informují pouze o extrémně pravicových skinheadech, čehož důsledkem je mímění většiny společnosti, že skinhead rovná se neonacista (než jsem se o tuto problematiku začala více zajímat, měla jsem naprosto stejný názor).

NOVÍ PŘÁTELÉ, ZÁŽITKY A ZÁJMY

Většina dívek uvedla, že díky členství v hnutí získala nové přátele a zážitky spojené většinou s koncerty: „Dalo mi spoustu nových známých, kamarádů, spoustu krásnejch zážitků např. z koncertů, festáků a tak.“¹⁰⁷ „Dalo mi fajn kamarády, požitky z koncertů, ta atmosféra se snad nedá zažít nikde jinde!“¹⁰⁸ Jako nové zájmy dívky uváděly především hudbu a v menším počtu také módu.

NABYTÍ ZKUŠENOSTÍ A VĚDOMOSTÍ

Jedna WP skinheadgirl napsala: „Hnutí mi dalo hodně: správný pohled na svět a na naši politiku, hodně zájmu o historii..ne jen naši ale i evropskou, ...“¹⁰⁹ Dívky dále uváděly, že získaly nový pohled na svět, nové zkušenosti ohledně životního stylu atd.

¹⁰⁵ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁰⁶ Respondentka č. 15, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁰⁷ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁰⁸ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹⁰⁹ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

MOŽNOST PROJEVU NESPOKOJENOSTI

Dvě skinheadgirl (RASH a tradiční) získaly svým členstvím v hnutí také možnost projevit nesouhlas: „Dalo mi sebevědomí a možnost veřejných projevů své nespokojenosti. A to formou projevu nebo stylu.“¹¹⁰ „Rozhodne mi dalo schopnosť sociálneho protestu proti muzike, handrám, spôsobom a názorom majoritnej spoločnosti.“¹¹¹

Dvě dívky si díky členství v hnutí našly partnera. Jedna WP skinheadgirl uvedla, že ztratila pár přátel. Jinak většina dívek podle svých slov neztratila nic, spíše naopak. Mezi „zisky“ z členství v hnutí se dále objevil např. pocit jistoty a sounáležitosti či „ostré lokty“.

3.3.3.3. Změna vzhledu

Se skinheads se pojí specifická image. Muži mají zpravidla oholené hlavy, nosí těžké boty a bundy zvané bomber. Většinou i dívky, které se stanou skinheadgirls, změní svůj zevnějšek a nejinak je tomu i u mých respondentek.

OBLEČENÍ VE SKINHEADSKÉM STYLU A ZNAČKÁCH

Dvě třetiny dívek si po vstupu do hnutí osvojily jak skinheadský styl oblékání, tak značky oblíbené tímto hnutím:

*Nosím košile, polokošile, vesty a svetry s V výstřihem, sukně, úzké jeansy, jeansové bundy, harringota, sako a botky©. Značky především Ben Sherman, Fred Perry, Lonsdale, Levi's a boty značky Dr. Martens. Pokud se mi ale něco líbí a není to od výše zmíněných značek, problém mi to nedělá.*¹¹²

*Oblékaná chodím elegantně ale ne podle normálních měřítek, sukně, jeansy, tílečka, košilky ,nic špatného. Značky Fred Perry, Lonsdale, Everlast, Ben Sherman, Lambretta, ale i úplně obyčejné oblečení.*¹¹³

*Nosila jsem bombra,..., těžké boty jsem měla už předtím, jen jsem si do nich dala bílé tkaničky (bílé tkaničky byly dříve považovány za symbol WP Skinheads, dnes už to není tak jednoznačné, pozn. autora), nosila jsem kšandy a různá trika s hesly či názvy kapel. Nic ale v rozporu se zákonem, to jsem si hlídala.*¹¹⁴

¹¹⁰ Respondentka č. 3, 23 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹¹¹ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

¹¹² Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

¹¹³ Respondentka č. 10, 21 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹¹⁴ Respondentka č. 14, 18 let, základní vzdělání, členka WP.

OBLEČENÍ V DŘÍVĚJŠÍM OBLÍBENÉM STYLU A SKINHEADSKÝCH ZNAČKÁCH

Tři dívky se oblékají do oblíbených značek skinheadů, ale ponechávají si spíše svůj dřívější styl: „jj... změnila jsem značku styl ne... a značka lonsdale, fred perry, a chodím oblékaná tedy stejně jako předtím a to sportovně.“¹¹⁵

Nyní chodím oblékaná převážně v normálním oblečení až na nějaké věci což jsou převážně trička (Lonsdale, Everlast, a ostatní věci jako jsou autonomní nacionalisté, 1. Máj).¹¹⁶

MÍSENÍ STYLŮ

Dvě respondentky uvedly, že se neoblékají pouze do skinheadského oblečení, ale mísí dva styly: skinheadský a punkový:

Fred Perry, Ben Sherman, harrington. Na druhou stranu rozhodně nevypadám jako tradiční skingirl – skinheadskej styl kombinuju s jinýma (hc, punk), řekla bych, že sem si vytvořila vlastní styl v rámci stylu :PP.¹¹⁷

ÚPRAVA VLASŮ

Polovina respondentek uvedla, že má typický skinheadský účes pro dívky (nebo nějakou variaci na něj), tzv. chelsea (viz obrázková příloha, např. obr. 2): „..., vyholila jsem si hlavu jako renne (tj. ofina, dva pramínky vedle ofiny a nad krkem nechaný pruh vlasů, jinak hlava vyholená),...“¹¹⁸ „...mám jen kousek vlasů podholených, jinak normální účes – polodlouhé vlasy, oholenou hlavu jsem nikdy neměla.“¹¹⁹

3.3.4. Skinheads a konflikty

Nyní se zaměřím na zkušenosti respondentek s konflikty spojenými s jejich členstvím ve skinheads. O problému, kdy majoritní společnost nedělá mezi skinheady rozdíl a všechny považuje za neonacisty, jsem pojednala již výše.

SLOVNÍ A FYZICKÝ KONFLIKT

Více jak polovina respondentek se už někdy dostala do slovního či fyzického (nebo obojí) konfliktu, který byl spojen s jejich přesvědčením. Vzhledem k tomu, že dvě třetiny mých

¹¹⁵ Respondentka č. 3, 23 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹¹⁶ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

¹¹⁷ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹¹⁸ Respondentka č. 14, 18 let, základní vzdělání, členka WP.

¹¹⁹ Respondentka č. 1, 24 let, středoškolské vzdělání, členka WP.

respondentek se řadí mezi tradiční skinheadgirls, často se odpovědi vztahovaly k WP Skinheads: „A dále sem měla také střet s pár nacisty kteří mi strhali mé placky a popichovali mě hrubými urážkami.“¹²⁰ „Do fyzického našťastie nie, ak aj, tak s neonacistkami, ktoré sa za skingirls považujú tiež. Slovná konfrontácia je však na dennom poriadku.“¹²¹

*Ano, dostala...u tohoto hnutí je to naprosto normální. Existuje mnoho odvětví skins a každé odvětví má svůj názor na určitou věc, to znamená, že se názory budou rozcházet.*¹²²

Jedna WP skinheadgirl má zkušenosti především se slovními konflikty, nicméně se dostala i do fyzického, kdy ji podle jejích slov napadla skupina antifašistů za to, že měla na batohu nášivku, menší vlajku ČR.

KONFLIKTY S NEONACISTY

Většina respondentek byla také svědkyněmi konfliktů mezi členy hnutí a jinými lidmi. Opět se většinou jednalo o konflikty s neonacisty: „..., spíš občas, samozřejmě když potkáme převahu nácků nebo rudých...“¹²³

*Ano, dost často. Většinou po koncertech, nebo na koncertech. Párkrát se i stalo, že nás nechtěli pustit do hospody, protože se lidi báli, že jsme neonacisti apod. Největší rivalie je mezi Oiskins a Boneheads, když se tyto dvě skupiny střetnou, vždy dojde k bitce a ke konfliktům, to s jistotou na 100%.*¹²⁴

Jedna tradiční skinheadgirl se zmínila také o konfliktu s Romy, kteří zřejmě stejně jako běžná veřejnost považují všechny skinheady automaticky za neonacisty (i když v jejich případě je strach pochopitelně silnější): „...dřív to bylo na denním pořádku. Mému kamarádovi dokonce cikáni probodli nohu, protože to prostě nepochopili.“¹²⁵

NEPOCHOPENÍ U POLICIE ANI VE ŠKOLE

Z níže uvedených citací opět vyplývá, že skinhead nehlásící se k extrémní pravici se často musí potýkat s jednostrannými názory lidí, kteří znají skinheady pouze z médií: „Ve škole opět kvůli mediím a nevědomosti, opět jsem byla označená „neonacistikou“ i když k nim mám

¹²⁰ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹²¹ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

¹²² Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

¹²³ Respondentka č. 9, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka 1. Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP.

¹²⁴ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

¹²⁵ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

obrovský odpor.“¹²⁶ „Ano, policie nedokáže pochopit, že Skinheadi nejsou neonacisti. Těžko se to vysvětluje hlavám, které vás neslyší...slyšet nechťejí.“¹²⁷

*Čo sa týka školy, tak práve učitelia sú tí, ktorých najviac štvú nášivky, odznaky atď., a tiež je im to asi najťažšie vysvetľovať. A čo sa týka politiky, tak v otázkach tej sa s učiteľmi radšej nediskutuje, v otázkach politiky sa učiteľom prikyvuje, to je ako hádať sa s policajtom o zlom parkovaní. ... Čo sa týka polície, tak tí si ma po jednom koncerte v inom meste raz nechali pomerne dlho na stanici kvôli nášivke s hákovým krížom, sice preškrtnutým, ale to im moc nevadilo. V Bratislave som myslím evidovaná ako ľavicová extrémistka, ale tam u mňa našli neonacistickú nášivku :).*¹²⁸

Dívky dále např. uváděly, že si skinheady policie celkově více hlídá, že ve škole se jedná o pomluvy a politické polemiky a jedna WP skinheadgirl uvedla, že se jí policisté ptali na jejího známého (podle všeho také stoupence krajní pravice).

3.3.5. Organizovanost skinheadských žen

NEORGANIZOVANOST

Ani jedna z mých respondentek není součástí nějaké organizace související se skinheads. Jedna tradiční skinheadgirl uvedla, že ani žádné organizace, které by souvisely se skinheads, nezná. To je zřejmě tím, že organizace vytvářejí spíše dívky, které jsou nějak politicky vyhraněné (ultra/pravice (viz teoretická část), levice) a mají určitý cíl (o něco usilují). Tradiční skinheads neřeší politiku, zjednodušeně řečeno je spojuje hudba, fotbal a pivo (a samozřejmě ona apolitičnost). Organizaci tradičních skinheads jsem zatím opravdu neobjevila, je tedy dost možné, že žádná ani neexistuje.

SYMPATIE K ORGANIZACÍM

Jedna dívka, hlásící se z největší části k tradičním skinheads, uvedla, že by ráda patřila ke Svornosti. O této organizaci jsem toho bohužel moc nenašla, ale domnívám se, že jde o vlastenecky zaměřenou skupinu osob. Jedna WP skinheadgirl uvedla, že sympatizuje s Dělnickou stranou a zvažuje v ní členství.

¹²⁶ Respondentka č. 9, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka 1. Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP.

¹²⁷ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

¹²⁸ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

DALŠÍ PODPORA

Autorka níže uvedené citace sice nepatří do žádné organizace související se skinheads, nicméně podporuje antifašistické projekty. Také jako jediná z mých respondentek vyjádřila určitý postoj k feminismu, v tomto případě pozitivní:

*Organizace? Myslíš to že třeba podporuju good night white pride (antifašistická kampaň, pozn. autora)? Mně žádná "organizace" teďka teda nenapadá, já si nemůžu na nic vzpomenout. Jestli třeba do tý organizace počítáš riot grrrrls... nebo feminismus jako takovej, tak požaduju minimálně rovnoprávnost ženskejch a chlapů. Riot grrrrls, to sou vlastně feministky. Třeba nějak politicky aktivní, třeba anarcho-feministky. Za feministku se považuju a jsem dost hrdá na to že jsem žena,... a vadí mi když se chlap chová nadřazeně.*¹²⁹

3.3.6. Aktivity v rámci hnutí

ZÁBAVA, KONCERTY, FESTIVALY

Většina dívek, bez rozdílu zaměření, uváděla jako své aktivity v rámci hnutí především chození na pivo, účast na koncertech a festivalech: „*Chození s partou na pivko, fotbal, box a koncerty.*“¹³⁰

*Chodím na koncerty, jezdím na koncerty i mimo svoje město a jeho okolí, semtam si koupím něco v distru, abych kapele přispěla. Semtam si počtu skinheadský fanzin, ale nekupuju si je. A taky semtam kamarádovi oholím hlavu. Počítá se to? :D*¹³¹

DALŠÍ AKTIVITY

Čtyři respondentky uvedly své další aktivity, které souvisejí se skinheads: „*Prodávám mezi „plešky“ oblečení, pomáhám DJům shánět desky a pořádat akce.*“¹³² Jedna WP skinheadgirl pomáhá s vylepováním nálepek, jednou napsala protimenšinový článek do novin a zajímá se o válečnou historii a politiku. Zbýlé dvě skinheadgirls mají zkušenosti s organizací koncertů.

MÁLO AKTIVNÍCH ŽEN?

Pokud bych mezi aktivity v rámci hnutí řadila pouze posezení s přáteli či účast na koncertech, aktivních žen by byla většina. Těch, které jsou ještě jinak aktivní (viz výše), je už méně (je ale

¹²⁹ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

¹³⁰ Respondentka č. 9, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka 1. Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP.

¹³¹ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹³² Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

nutné brát v potaz to, že dívek je v hnutí obecně méně). Většina mých respondentek nezná žádnou ženu, o které by mohla říci, že je v rámci hnutí výrazněji aktivní. Nicméně tři respondentky odpověděly kladně. Jedna tradiční skinheadgirl zná dívky, které organizují akce či píší články do novin. Sympatizantka s tradičními skinheads uvedla levicově zaměřenou dívku, jež píše do Československé anarchistické federace a údajně vedla kvalitní blog. Třetí dívka napsala:

*Znám pár holek, který spolupracují s klukama na zinech/koncertech (chápu tak i to, když holka navaří na koncert tunu jídla pro kapely), ale asi si nevybavuju žádnou, která by byla natolik aktivní, že by se to dalo srovnat s klukama.*¹³³

S tím souvisí také jiná citace stejné dívky:

*Vzhledem k tomu, že je to víceméně mužská scéna, oni obstarávají většinu. Sem tam samozřejmě v organizaci funguje i holka, ale ne jako hlavní kápo.*¹³⁴

FOTBAL A FYZICKÉ KONFLIKTY – SPÍŠE VĚC MUŽŮ

I když jsou dívky plnohodnotnými členkami hnutí a v podstatě nejsou ve svých aktivitách výrazněji omezovány, většinou se neúčastní fyzických konfliktů, které k tomuto hnutí patří, což je ovšem pochopitelné. Několik respondentek také uvedlo, že dívky zpravidla nechodí na fotbal, což je ale spíše individuální záležitostí, jelikož každého jedince může bavit něco jiného.

3.3.6.1. Demonstrace

TRADIČNÍ SKINHEADI NECHODÍ NA DEMONSTRACE

Téměř všechny tradiční skinheadgirls se neúčastní žádných demonstrací spojených se skinheads. Některé z nich k tomu podotkly, že politika do skinheads zkrátka nepatří. Tradiční skinheads jsou apolitická neorganizovaná skupina lidí, která za nic společně nebojuje (na rozdíl od WP Skinheads):

*Je spousta demonstrací, co pořádaj náckové a na druhý straně antifáci. Nikdy jsem neslyšela že by skinheadi pořádali nějaký demonstrace apod. To my prostě neděláme.*¹³⁵

¹³³ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹³⁴ Viz výše.

¹³⁵ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

Nicméně jedna sympatizantka s tradičními skinheads plánuje zúčastnit se antifašistických akcí nebo protiakcí, pokud budou mít pochod neonacisté. RASH skinheadgirl se už akce proti neonacismu v minulosti zúčastnila.

DEMONSTRACE EXTRÉMNÍ PRAVICE & ROZDĚLENÍ ROLÍ

Pořádání pochodů a veřejných akcí je pro extrémní pravici celkem běžné, propagují jisté myšlenky a mají určitý cíl. Všechny tři WP skinheadgirls se alespoň jednou zúčastnily nějaké demonstrace: „*Ano, 1. Máj, uctění bojovníka čs. Legií Radola Gajdy (český voják, jeden z hlavních velitelů československých legií v Rusku a český fašistický politik, pozn. autora), pochod za uvězněného Vlastimila Pechance (stoupenec neonacistické ideologie, který byl odsouzen na 17 let odnětí svobody za vraždu Roma Otty Absolona, pozn. autora).*“¹³⁶

Dvě WP skinheadgirls se v souvislosti s demonstracemi zmínily o tzv. tvrdém jádru: „*...tzv. tvrdé jádro a „pěšáci“ > jak to nazvat... možná hierarchie a přitom jsou všichni jako bratři a sestry.*“¹³⁷ Třetí WP skinheadgirl napsala: „*..., dělí se to spíš na takové, že někteří jen monitorují akce, píšou články a upravují stránky atd.*“¹³⁸

3.3.7. Mediální obraz hnutí skinheads – mužská záležitost

MUŽŮ JE VÍCE

Téměř dvě třetiny respondentek uvedly, že žen je v hnutí skutečně méně:

*Je pravda, že na akcích je víc skinheadů, než reneesek. Dejme tomu, že ze 100 členů je tak 20, možná i méně reneesek.*¹³⁹

Jedna WP skinheadgirl k tomu dodala, že i když je mužů o mnoho víc, i ženy se aktivně či pasivně zapojují.

¹³⁶ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP. Zde bych chtěla upozornit na jednu věc: tato dívka na začátku dotazníku uvedla, že se hlásí k White Power Skinheads. Na jiném místě ovšem tvrdí, že není neonacistka, nepropaguje ideologii Třetí Říše a tudíž se neúčastní neonacistických pochodů. Považuje se za nacionalistku, které se Němci přičí, jelikož toho na našem národě mnoho napáchali. Nicméně se tato dívka zřejmě hlásí také k Autonomním nacionalistům (v dotazníku uvedla, že má jejich tričko) - ti se sice, jak bylo uvedeno v teoretické části, od neonacismu distancují, ovšem podporují akce krajní pravice a přímo na svých internetových stránkách odkazují na Národní odpor.

¹³⁷ Respondentka č. 1, 24 let, středoškolské vzdělání, členka WP.

¹³⁸ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

¹³⁹ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

Třetina respondentek uvedla, že je v hnutí dívek dost. WP skinheadgirl k tomu dodala, že medializace skinheads podle ní naprosto neodpovídá realitě. Jiná WP skinheadgirl napsala, že je v hnutí více mužů, ale také hodně žen, že se nejedná o nějaký výrazný rozdíl.

Obecně ovšem lze říci, že je hnutí skinheads opravdu spíše mužskou záležitostí, což ovšem neznamená, že se v něm nenajdou také aktivní dívky.

K obrazu skinheads v médiích jedna tradiční skinheadgirl podotkla, že skinheads jsou podle ní prezentováni jako politicky aktivní organizace, což je potvrzením toho, že se veřejnost z médií skutečně dovídá v podstatě pouze o existenci extrémně pravicových skinheadů.

DÍVEK BY MĚLO PŘIBÝT

Polovina respondentek by si přála, aby bylo v hnutí dívek více: „*Pokud jsou opravdovými skingirl tak určitě, protože holek je ve hnutí opravdu málo.*“¹⁴⁰

*Rozhodně bych brala skínek víc, proč ne! Aspoň by to byl na koncertech větší babinec :D Ale myslím takový ty skínky, co vydrží dýl než jednu sezónu a utvořily si (nebo aspoň tvoří) vlastní názory a nemusí papouškovat to, co jim nakukal někdo jinej.*¹⁴¹

Tři respondentky by situaci dívek, co se týče jejich počtu, raději nechaly stávající: „*Upřímně? ... Myslím, že je nás dost. A hlavně, těch který o tom opravdu něco věděj je málo.*“¹⁴² Další tradiční skinheadgirl uvedla, že dívek je v hnutí dost, jen mají strach více se projevit kvůli obavě z ublížení. Jiná dívka konstatovala, že si více rozumí s muži. Jedna tradiční skinheadgirl se k počtu dívek v hnutí staví lhostejně a jedna WP skinheadgirl napsala, že je nepodstatné, zda se k hnutí přidá dívka nebo chlapec.

3.3.8. Role a pozice žen v hnutí

ŽÁDNÉ ROLE, ŽÁDNÁ HIERARCHIE

Téměř polovina dívek uvedla, že skinheads není skupina lidí, ve které by její členové zastávali určité role: „*Přijde mi že se nehraje na role...neni tam rozhodně žádná hierarchie...všichni choděj na koncerty a bavěj se spolu...*“¹⁴³

¹⁴⁰ Respondentka č. 15, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁴¹ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹⁴² Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁴³ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

*Tady se na role nehraje. Prostě do čeho půjdeš tak půjdeš, tady Ti nikdo nic nenakazuje ani nezakazuje. Prostě pokud chceš - zůstaň, pokud ne – odejdi.*¹⁴⁴

Některé dívky (tradiční skinheadgirls) na tomto místě opět podotkly, že skinheads není hnutí či nějaká organizovaná skupina s pravidly, vedoucími osobnostmi a společenskými pozicemi. Ve skinheads, alespoň u tradičně orientované odnože, údajně panuje rovnost mezi všemi členy.

KAMARÁDKA NEBO PARTNERKA

Polovina respondentek uvedla, že žena v hnutí je často přítelkyně nebo kamarádka skinheada: „*Vesměř každá z nás má svého skína.*“¹⁴⁵ To se v podstatě shoduje s myšlenkami uvedenými v teoretické části – že žena v hnutí je nejčastěji přítelkyně skinheada.

*Dívky jsou obvykle brány jako partnerky mužů. Málokterá je nezadaná. Mě se tohle příliš nelíbí a i když partnera mám, snažím se být stále částečně sama za sebe.*¹⁴⁶

Podle většiny z nich by také role spořádané partnerky měla být rolí žen v rámci hnutí: „*Být věrná partnerka jako každá jiná dívka.*“¹⁴⁷ Také jiná tradiční skinheadgirl se zmínila o věrnosti jako o nutné ženské vlastnosti, jelikož se v hnutí údajně klade velký důraz na věrnost a čest.

SKINHEADGIRLS – JEN OZDOBY PRO POTĚŠENÍ MUŽŮ?

Z teoretické části vyplývá, že některé dívky jsou v hnutí pouze za zábavou a některé pro své přesvědčení. Těchto „pravých renees“, které nejsou součástí hnutí jen kvůli pěkným mužům a image „někoho“, je prý jen málo.

Dvě skinheadgirls se shodly na tom, že na ženy v hnutí je pohlíženo individuálně: „*Někdo nás bere jenom jako „micinky“, ozdobném přívěšek pro potetovanýho týpka, někdo jako plnohodnotný členy.*“¹⁴⁸ Tři skinheadgirls pojednaly o roli žen v rámci hnutí následovně: „*Bohužel jsou některé „jen do postele“, ale jinak jsou brány svůj ke svému.*“¹⁴⁹ „*Říká se o nás, že spíme se všema z bandy. Není to pravda, alespoň u mě ne.*“¹⁵⁰

¹⁴⁴ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

¹⁴⁵ Respondentka č. 9, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka 1. Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP.

¹⁴⁶ Respondentka č. 13, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁴⁷ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁴⁸ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹⁴⁹ Respondentka č. 1, 24 let, středoškolské vzdělání, členka WP.

¹⁵⁰ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

To je různý – nový holky jsou v kurzu, protože jsou neopotřebované. Pak už se ale opotřebují a jsou akorát za štětky. Pak jsou ty, který se opotřebovat nenechaly a ostatní je berou jako „kumpánky“, ...¹⁵¹

ŽENA MÁ STEJNOU POZICI JAKO MUŽ

Čtyři respondentky se shodly na tom, že dívky mají v hnutí stejnou pozici jako muži:

Šířej se fámy o tom, jak jsou skingirls přelétavé a jak se snaží dostat se výš. Ve většině případů to není pravda. Podle mě je pozice žen stejná jako pozice mužů, jen je nás holek o dost méně.¹⁵²

WP skinheadgirl podotkla, že co se týče veřejných aktivit (proslovy na demonstracích, rozdávání letáků, správa webu atd.), dělají ženy v podstatě to samé, co muži.

VĚTŠÍ PROSAZENÍ ŽEN

I když byla asi polovina respondentek se současným postavením žen v hnutí spokojená (jak už bylo poznamenáno výše, podle některých tradičních skinheadgirls panuje ve skinheads v podstatě rovnost), objevily se i takové názory, že by ženy měly být nezávislejší a měly by se více prosazovat: „Myslím že by se měly víc prosazovat, neměly by to být jen holky skinheadů, neměly by se tolik vázat na chlapy.“¹⁵³

..., malo by sa zlepšiť ponímanie žien mužmi a aj ženy by sa mali presadiť a dokázat' sa o seba dokázat' samy. A menej vecí nechávať na mužov.¹⁵⁴

Podle WP skinheadgirl by se dívky měly snažit změnit svět, být v hnutí aktivnější, propagovat jeho názory, účastnit se demonstrací a zajímat se o historii a politiku. Na druhou stranu jedna tradiční skinheadgirl uvedla, že by dívky v hnutí měly zastávat ženské role jako je starost o zázemí apod. Ve shodě s tímto názorem se vyjádřila také jiná tradiční skinheadgirl, která podotkla, že v hnutí to funguje podobně jako v rodině, žena má na starost zázemí a muž bezpečnost. Z toho by se dalo usuzovat, že tradiční role mužů a žen neprosazuje pouze ultrapravicová odnož hnutí, ale skinheads vůbec, což se ovšem dá vzhledem k násilné povaze hnutí považovat za logické.

¹⁵¹ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹⁵² Respondentka č. 5, členka tradičních skinheads.

¹⁵³ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

¹⁵⁴ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

3.3.8.1. Chování mužů k ženám

KLADNÉ HODNOCENÍ

Dvě třetiny respondentek hodnotí chování mužů k ženám pozitivně, přičemž některé z nich dodaly, že záleží na jednotlivci: „Galantnost, věrnost, ochota prostě a jednoduše lepší chování jsem u mužů nepoznala.“¹⁵⁵

*Záleží na mužích i ženách, co si k sobě dovolí. Někteří jsou vyloženě „hovada“, některé jsou ku*vy... Ale jinak muži ženy ctí, brání.“¹⁵⁶*

Asi vesměs pozitivně, nesetkala jsem se s žádným hrubým chováním. Nemůžu teda o nich říct, že to jsou džentlmeni, to zase ne, ale nejsou k nim myslím nijak zlý obecně.“¹⁵⁷

INDIVIDUÁLNÍ ZÁLEŽITOST

Tři skinheadgirls neohodnotily chování mužů k ženám v hnutí vyloženě kladně ani záporně. Podle nich je to zcela individuální záležitost:

Hodnocení je podle jednotlivce různé, někdo na tebe pohlíží jak že tam nemáš co dělat že to je otázka tvrdého mužského boje, jiní se chovají mile a hezky jsou rádi za to že tam jsem.“¹⁵⁸

Opět jak u koho. Také záleží na chování dívek. Pokud se chová adekvátně (má rodinu, je zodpovědná, věrná apod.), tak jí berou a respektují, ale pokud ne, pohlíží na ni jako na někoho, kdo si na něco hraje a neberou jí vážně.“¹⁵⁹

Poslední citace, jejíž autorkou je WP skinheadgirl, by se dala vztáhnout na tvrzení v teoretické části, že extrémně pravicové hnutí považuje za pravou ženu jen tu, která se ztotožní s rolí matky a pečovatelky.

Na závěr uvedu názor RASH skinheadgirl, která má v rámci hnutí zkušenosti s diskriminací na základě pohlaví (vzhledem k tomu, že je skinheads spíše mužská scéna, dá se něco takového předpokládat):

¹⁵⁵ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁵⁶ Respondentka č. 1, 24 let, středoškolské vzdělání, členka WP.

¹⁵⁷ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

¹⁵⁸ Respondentka č. 3, 23 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁵⁹ Respondentka č. 14, 18 let, základní vzdělání, členka WP.

Je tam často přítomný sexizmus, ale ten je asi všude, aj tak je ale nepříjemné, keď nás hanlivo označujú alebo nám niečo nedovoľujú kvôli rodovým stereotypom. Teda nie, že by nedovoľovali (ono to už vyznieva, akoby to čo budeme robiť záviselo len a len od nich :D), ale z nejakého dôvodu sa im niečo nepáči, majú rôzne narážky atď. ¹⁶⁰

3.3.9. Partnerství v rámci hnutí

SKINHEAD & SKINHEADGIRL

Všechny respondentky uvedly, že se v jejich okolí vyskytují skinheadské páry:

„Ano je jich dost ale to je pochopitelné tyto lidi mají stejné názory a styly. Tak proč ne..to se i tak nějak očekává.“ ¹⁶¹

Dále dvě třetiny z nich uvedly, že mají či měly přítele také skinheada: *„Přítele mám a je také skinhead. Nevím, jestli bych chodila s někým, kdo by nebyl skinhead.“* ¹⁶²

Mám, je. Mít kluka „ve scéně“ má svoje výhody – máme společný kamarády, chceme chodit na stejný akce a oba se bavíme, třebaže ne spolu. Neříkám, že musím chodit se skinheadem, to rozhodně ne – ale požadovala bych aspoň někoho z té širší „scény“, někoho, kdo poslouchá podobnou hudbu apod. ¹⁶³

Stejné zájmy a názory jako pozitivita vztahu se skinheadem se vyskytovaly ve více odpovědích. Respondentky, které jsou v současné době nezadané, by si především z tohoto důvodu přály, aby byl jejich partner rovněž členem skinheads.

NESKINHEADSKÉ PÁRY

Dvě dívky uvedly, že jejich partner není členem skinheads:

Mám přítele, už nějakou dobu (7 měs.) Není členem hnutí, je to pankáč a jsem za to hrozně ráda. Jsme fakt krásnej příklad toho, že punx a skins funguje ☺ Taky se mi líbí jak po nás lidi na ulici koukaj. ¹⁶⁴

Partnera mam, členem hnutí není. Dejme tomu že podporuje SHARP. Rozhodně nechci aby byl členem hnutí protože mi vyhovuje takovej jakej je, je hodně rozumnej. A jsem si jistá že svůj styl už měnit nebude. ¹⁶⁵

¹⁶⁰ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

¹⁶¹ Respondentka č. 3, 23 let, středoškolské vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁶² Respondentka č. 13, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

¹⁶³ Respondentka č. 12, 19 let, základní vzdělání, členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory).

¹⁶⁴ Respondentka č. 4, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads.

Tři respondentky se zmínily o tom, že ne vždy si skinhead hledá partnerku v hnutí: „*Není podmínkou, že si muž z hnutí začne něco s ženou z hnutí.*“¹⁶⁶ „...je tu velké procento skins, kteří mají partnerku mimo subkultúry a takých, ktorí partnerku nemajú.“¹⁶⁷

ČLENSTVÍ V Hnutí VZTAH OVLIVNIT MŮŽE, ALE NEMUSÍ

Některé respondentky uvedly, že záleží na konkrétních jedincích, zda členství v hnutí obou nebo jednoho z nich nějak ovlivní jejich vztah. Nicméně tři dívky se shodly na tom, že členství v hnutí může vztah ovlivnit, pokud jeden z partnerů není jeho členem nebo je členem jiné odnože: „*Určitě se nedá dohromady kluk antifák a slečna nácinka, pokud ano, tak nevím, jaké mají společné přátele a koncerty atd....*“¹⁶⁸

*... vztah to ovlivňuje v případě že jeden mezi skinheads patří a druhý ne. Bud' jsou oba dva dostatečně silný osobnosti a každé je tím čím byl než se poznali, to je jako můj vztah, ... a pak je tady možnost že jeden z nich přetáhne toho druhého do „svýho stylu“. Myslim že nic nepřevažuje, že těch situací je tak nastejno. Ale ty co zůstanou ve svym stylu, jsou podstatně starší. Když je těm lidem 15-17 tak se většinou stane to že styl oblíkání a svoje názory změní, prostě jsou ovlivnitelnější a nevyzralý.*¹⁶⁹

Na konci dotazníku jsem respondentkám nechala prostor, pokud by chtěly něco dodat. Na závěr tedy uvádím několik vybraných citací:

*Hnutí Skinheads je velmi krásné a pestré hnutí, jeho historie je naprosto úchvatná. První skinheadi byli černoši z Jamaiky, kteří se přistěhovali do Anglie, kde společně s Dělnickou třídou založili toto hnutí. Nikdy na to nezanevřu!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!*¹⁷⁰

*Na tomto hnutí nevidím nic špatného, proto nechápu, proč ho vláda tolik odsuzuje a snaží se ho potlačit. Každý na to má svou odpověď. Myslim, že kdyby na ně člověk nekoukal mezi prsty a snažil se poslouchat, co hlásají a porozumět jim, byly by vztahy mezi všedními lidmi a lidmi z hnutí lepší.*¹⁷¹

¹⁶⁵ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

¹⁶⁶ Respondentka č. 14, 18 let, základní vzdělání, členka WP.

¹⁶⁷ Respondentka č. 8, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka RASH.

¹⁶⁸ Respondentka č. 9, 19 let, základní vzdělání, aktivní členka 1. Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP.

¹⁶⁹ Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

¹⁷⁰ Respondentka č. 16, 18 let, základní vzdělání, členka tradičních skinhead.

¹⁷¹ Respondentka č. 14, 18 let, základní vzdělání, členka WP.

...taký se mi hrozně líbí když je skins někdo kdo není běloch, to vždycky úplně jásam když to vidím. Například tady v Praze žije jeden Vietnamec a je to skin a všichni ho přijímají naprosto a jsou ještě hrdý že mají mezi sebou někoho kdo není běloch. ¹⁷²

Vzkaz těm slečnám, co se chtějí přidat k hnutí aby si šli za svým cílem a šťastnou cestu pro změnu našeho systému a Evropy!:) Boj vyhrájeme! ¹⁷³

Zdá se mi, že tento dotazník byl spíše pro členky Národní strany než pro skingirl. Nejsme žádné hnutí. Být vámi poslechnu si texty skinheadských písní. Možná to pochopíte o co nám jde. ¹⁷⁴

¹⁷² Respondentka č. 11, 17 let, základní vzdělání, sympatizantka s tradičními skinheads.

¹⁷³ Respondentka č. 6, 18 let, základní vzdělání, aktivní členka WP.

¹⁷⁴ Respondentka č. 7, 16 let, základní vzdělání, členka tradičních skinheads. K této citaci bych chtěla dodat, že jsem musela několika tradičním skinheadgirls dokázat, že vím, jaký původ skinheads mají. Zároveň jsem jim vysvětlila, že jsem dotazník vytvářela tak, aby pojal celou škálu skinheadgirls, tudíž je jasné, že určité otázky mohly některé dívky pokládat za neadekvátní.

4. Závěr

Na hlavní otázku mého výzkumu, co to vlastně znamená být skinheadgirl, neexistuje jednoznačná odpověď, což je dáno tím, že skinheads není homogenní skupina a podle orientací jeho jednotlivých větví se může lišit i význam tohoto slova. To, co je společné skinheadským dívkám a ženám všech orientací je podle všeho obliba určité hudby, módy a vůbec stylu života. To, co dívky na začátku osloví je především už zmíněná hudba, myšlenky a názory skinheads a také opačné pohlaví. Obecně by se dalo konstatovat, že se většinou jedná o přítelkyně či kamarádky skinheadů. Ze skutečnosti, že se dívky většinou neúčastní bitek a násilných konfliktů vyplývá jejich role zajišťovatelek zázemí. I tak se dá říci, že si jsou s muži v hnutí rovny (alespoň tak to většina z nich cítí). Tradiční rozdělení rolí by se zřejmě našlo v celém skinheadském hnutí, což je vůči jeho násilnější povaze celkem pochopitelné.

Mezi tradiční skinheadgirls se často zařadí dívky, které byly předtím součástí punkové subkultury. U dívky, jež vstoupí mezi WP Skinheads se dá předpokládat vlastenecké cítění, zájem o politiku a snaha něco ve společnosti změnit. Tradiční skinheadgirl může své členství v tradičních skinheads chápat mj. jako výraz nesouhlasu s extrémně pravicovými skinheady. Tyto dvě skupiny skinheads se při střetu také údajně téměř vždy dostávají do konfliktu. V podstatě platí to, co bylo uvedeno v teoretické části – na jedné straně jsou tradiční apolitičtí skinheadi a na druhé skinheadi politicky zainteresovaní. Poněvadž média informují veřejnost v podstatě jen o ultrapravicových skinheadech, tradiční skinheadi (muži i ženy) se musí často potýkat s nálepkami „neonacista/ka.“

Dívka, která se stane součástí skinheads, také často změní svůj zevnějšek. Mezi oblíbené skinheadské značky patří např. Lonsdale, Fred Perry, Everlast, Ben Sherman, Dr. Martens atd. Typický účes skinheadgirls představuje tzv. chelsea (ofina, dva prameny vedle ní a jeden pruh vlasů nad krkem, zbytek hlavy je vyholený – viz obrázková příloha). WP skinheadgirls mohou také nosit oblečení se symboly a hesly Třetí říše, s názvy WP kapel apod. Jak už jsem zmínila, organizace vytvářejí zpravidla ultrapravicově či ultralevicově orientované skinheadgirls. Tradiční skinheadgirls podle všeho nemají potřebu se shromažďovat v nějaké organizaci, za nic nebojují a politika podle nich není součástí skinheads.

Členství ve skinheads znamená pro dívky mít vlastní názor, postoj k životu, splnění potřeby být jiná. V hnutí získávají přátele, nové zkušenosti i znalosti. To, že je dívek v hnutí menšina, neznamená, že nejsou aktivní. Aktivně se účastní koncertů a jiných akcí. Některé z nich vypomáhají i organizačně. Aktivita spojená s propagací určitého názoru je spíše

záležitostí politicky orientovaných skinheadů, přičemž nejvíce vidět jsou extrémně pravicoví skinheads. Některé politicky vyhraněné skinheadgirls píší články, účastní se demonstrací, rozdávají letáčky, vylepují samolepky atd.

Často za příchodem dívky do hnutí stojí muž. Některé dívky na hnutí přitahují pouze muži, některé mají vlastní zájem a u některých se spojí obojí. Jisté úcty se dočká ta dívka, která to myslí vážně a není součástí hnutí jen kvůli „vnějším“ záležitostem (image, muži). Jak už jsem podotkla, role žen v hnutí je spíše tradiční, i když možnost angažovat se je zřejmě pro obě pohlaví stejná. Pokud bych měla zobecňovat, dá se říci, že jsou dívky především partnerkami skinheadů, což ovšem neznamená, že by nebyly plnohodnotnými členkami hnutí. Co se týče ne/spokojenosti dívek s jejich situací v hnutí, některé by si přály, aby se ženy v hnutí osamostatnily a nebály se více prosazovat.

V rámci každé subkultury dochází k vytváření vztahů mezi jejími členy a nejinak je tomu u skinheadů. Dalo by se říci, že dívky v hnutí tíhnou k tomu najít si v něm také partnera. Zajímavé by mohlo být srovnání s muži, jelikož se objevilo několik názorů, že muži si raději hledají partnerku mimo hnutí. Obecně by se dalo konstatovat, že členství v hnutí partnerství ovlivňuje – do jak velké míry, to je individuální a záleží na obou partnerech.

Pokud bych tedy měla obecně shrnout, kdo je to skinheadgirl a co to znamená jí být (bez ohledu na její orientaci v rámci skinheads), popsala bych ji následovně: skinheadgirl je žena, která se určitým způsobem staví proti majoritní společnosti a konformitě (ať už jde např. o nesouhlas s politickou situací, o potřebu odlišit se atd.). To, že se hlásí ke skinheads lze většinou rozpoznat na první pohled (styl oblečení a určité značky, někdy také typický účes). Tato žena má ráda specifickou hudbu, ráda se baví a účastní se koncertů. Většinou má partnera také skinheada a pokud žádného nemá, většinou si přeje, aby byl také z hnutí. Zpravidla se neúčastní násilných konfliktů, jež jsou s tímto hnutím spojeny. Skinheadgirl zkrátka baví životní styl skinheads a to, ke které odnoži se hlásí, vyjadřuje její další, především politické, resp. apolitické, postoje.

5. Seznam literatury

5.1. Odborná literatura:

Hašková, Hana, Marta Kolářová. 2003. „Women's Non-governmental Organizations and Women's Groups in Left- and Right-wing Social Movements“. In: Hana Hašková, Alena Křížková (eds.). *Women's Civic and Political Participation in the Czech Republic and the Role of the European Union Gender Equality and Accession Policies*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Hendl, Jan. 2005. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál.

Charvát, Jan. 2007b. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál.

Chmelík, Jan. 2001. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde Praha a.s. – Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví.

Jandourek, Jan. 2007. *Sociologický slovník*. Praha: Portál.

Kolářová, Marta. 2006. „Princezny a bojovnice: ženský aktivismus v radikálních hnutích“. In: Hana Hašková, Alena Křížková, Marcela Linková (eds.). *Mnohohlasem: Vyjednávání ženských prostorů po roce 1989*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Mareš, Miroslav. 2003. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Praha: Barrister & Principal.

Maříková, Hana, Miloslav Petrusek, Alena Vodáková. 1996. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum.

Renzetti, Claire M., Daniel J. Curran. 2003. *Ženy, muži a společnost*. Praha: Nakladatelství Karolinum.

Znebejánek, František. 1997. *Sociální hnutí*. Praha: Sociologické nakladatelství.

5.2. Diplomové práce:

Dvořák, Jiří. 2006. *Vývoj vzájemného vztahu punkové a skinheadské subkultury od 80. let 20. století do současnosti na území Liberecka a Jablonecka*. Praha: FHS UK – bakalářský esej.

Charvát, Jan. 2007a. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: FSV UK – doktorská práce.

Pětioký, Jiří. 2001. *Skinheads – ovlivnění fašistickou ideologií*. Praha: FSV UK – bakalářská práce.

5.3. Neodborné články z internetu:

Čistý květ. [online] [cit. 27. 4. 2009 z vytištěné verze]. Dříve dostupné z: <http://www.womensunion.wz.cz/clanky_1.php>.

Dnešní renees. [online] [cit. 26. 4. 2009]. Dostupné z: <http://www.womensunion.wz.cz/clanky_1.php>.

Josef Garnizla. 2007. *Renees*. [online] [cit. 26. 4. 2009]. Dostupné z: <http://lupik88.webovastranka.cz/blog/738/9699_renees>.

Nikola. 2008. *Mladá, hrdá, nacistka*. [online] [cit. 29. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://www.anticapitalista.com/revo-cz/2008/02/24/mlada-hrda-nacistka/>>.

Tonka Šibenice. 2005. „Skinhead girls I. – historie“. *Bloody Mary riot grrrl zin* [online] (9) [cit. 21. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://bloodymary.blog.cz/0512/skinhead-girls-i-historie>>.

Tonka Šibenice. 2005. „Skinhead girls II. – současnost“. *Bloody Mary riot grrrl zin* [online] (9) [cit. 21. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://bloodymary.blog.cz/0512/skinhead-girls-ii-soucasnost>>.

5.4. Ziny:

Biela ruža (2). S.d. S.l.: s.n.

Biela ruža (3). S.d. S.l.: s.n.

Valkýra (2). 1996. S.l.: s.n.

6. Přílohy

6.1. Tabulka s přehledem respondentek a jejich údaji

Tabulka. č. 1 – přehled respondentek

Věk	Vzdělání	Profese	Rodinný stav a počet dětí	Bydliště	Rok seznámení s hnutím skinheads	Současný vztah k hnutí skinheads
24	Středoškolské	Mateřská dovolená	Vdaná, jedno dítě	Ústecký kraj	2002	Členka WP
21	Středoškolské	Studentka	Svobodná, bezdětná	Zlínský kraj	2005-2006	Členka Tradiční
23	Středoškolské	Ekonomka	Svobodná, bezdětná	Středočeský kraj	2001	Členka Tradiční
18	Základní	Studentka	Zasnoubená	Středočeský kraj	2006	Členka Tradiční
Nevyplnila	Nevyplnila	Nevyplnila	Nevyplnila	Ústecký kraj	2004	Členka Tradiční
18	Základní	Nevyplnila	Nevyplnila	Zlínský kraj	2005	Aktivní členka WP
16	Základní	Studentka	Svobodná	Karlovarský kraj	2006	Členka Tradiční
19	Základní	Studentka	Svobodná, bezdětná	Slovensko	2004	Aktivní členka RASH

19	Základní	Studentka	Svobodná	Plzeňský kraj	2004/2005	Aktivní členka 1. Tradiční, 2. Kališníci, 3. SHARP
21	Středoškolské	Nevyplnila	Nevyplnila	Nevyplnila	Nevyplnila	Členka Tradiční
17	Základní	Studentka	Svobodná	Praha	2008	Sympatizantka s tradičními (dá se říci se všemi kromě WP)
19	Základní	Studentka	Svobodná	Jiho-moravský	2003/2004	Členka (ne žádné konkrétní skupiny; má levicové názory)
18	Základní	Studentka	Nevyplnila	Praha	2006	Členka (původně SHARP, nyní tradiční)
18	Základní	Studentka	Nevyplnila	Praha	2007	Členka WP
18	Základní	Studentka	Svobodná, bezdětná	Olomoucký kraj	2005	Členka Tradiční
18	Základní	Studentka	Nevyplnila	Nevyplnila	2002	Členka Tradiční

6.2. Dotazník pro skinheadgirls

1. Mohla by jsi mi stručně shrnout, kdy a jak jsi se dostala k hnutí skinheads?

- Co tě na něm přitahovalo?
- Proč jsi se rozhodla k hnutí připojit?
- Jak jsi byla přijata? Byl vstup jednoduchý nebo se naskytly nějaké problémy?
- Víš, že skinheads se dělí na různě orientované skupiny. Mohla by si mi říct, ke které se hlásíš ty a proč?
- Jaký máš názor na ostatní skupiny skinheads?
- Mělo připojení k hnutí nějaké dopady na tvůj dosavadní život?
 - Změnila jsi například svou image? Jak teď chodíš oblékaná (styl, značky)?
- Jsi součástí nějaké organizace, jež by souvisela se skinheads?

2. Co pro tebe znamená být součástí hnutí?

- Mohla by si říct, co ti hnutí dalo a co ti naopak vzalo?
 - Dostala jsi se například někdy s někým do konfliktu kvůli svému přesvědčení?
 - Býváš někdy svědkyní konfliktů členů hnutí s lidmi mimo něj?
 - Měla jsi někdy v souvislosti s hnutím nějaké problémy s policií, ve škole atd.?
- Podílíš se aktivně na něčem, co se týká hnutí?
 - Jaké jsou tvé obvyklé aktivity v rámci hnutí?
 - Jsou nějaké, kterých se naopak neúčastníš? Proč?
 - Jsou aktivity v rámci hnutí nějak systematicky rozdělené? Například, že někteří členové obvykle chodí na demonstrace a jiní se jich spíše neúčastní a dělají například zázemí?
 - Jsou například nějaké rozdíly mezi tím, co dělají muži a co dělají ženy?
 - Zúčastnila jsi se ty nějakých demonstrací? O jaké demonstrace se jedná?

3. V médiích je hnutí skinheads obvykle prezentováno spíše jako mužská záležitost. Odpovídá tento obraz tvým zkušenostem?

- Z jakých důvodů podle tebe dívky do hnutí obvykle přicházejí?
 - Jaká bývá reakce členů hnutí na novou příchozí dívku?

- Jaké jsou jejich obvyklé role v rámci hnutí?
 - Máš ve svém okolí nějakou dívku/ženu, o které by si řekla, že je v rámci hnutí hodně aktivní? Jak se to projevuje?
- Jaká je pozice žen v rámci hnutí?
- Jak by si zhodnotila chování mužů k ženám v rámci hnutí?
- Mají muži/ženy v hnutí nějaké aktivity, kterých se druhé pohlaví neúčastní?

4. Jaká by podle tebe měla být role žen v hnutí?

- Chtěla by jsi, aby bylo v hnutí více dívek? Proč?
- Jaké by podle tebe mělo být jejich postavení? Jsi spokojená se současným stavem?

5. Jak je to s partnerskými vztahy v rámci hnutí?

- Je/jsou v tvém okruhu lidí z hnutí skinheadský/é pár/páry?
- Máš přítele? Pokud ano, je členem hnutí? Pokud ne, chtěla by si, aby byl také členem hnutí? Proč?
- Ovlivňuje členství v hnutí podle tebe nějak partnerství?

Chtěla by si na závěr cokoliv dodat?

6.3. Ukázky článků z ultrapravicových skinheadských zinů tvořených ženami

9.

ÁRIJSKÉ SESTRY

Na naše otázky odpovídala jedna z neaktivnějších renee u nás - Petra K. Vydavatelka známého dívčího zine „Freya“ a zakladatelka dívčí organizace „Árijské sestry“. Program této organizace je otištěn na následující stránce. Hodně síly v další práci přeje zine „Valkýra“.

- Jsi první vydavatelkou dívčího zinu - Freya. Dlouho však o tobě nebylo slyšet. Co momentálně děláš a na čem pracuješ?**
Připravuji 3. číslo Freyi (rozhovory: Adriana (Norsko), Zášť 88 (Brno), Árijské Sestry (program + literatura), články WAU, AWL, nabídka vlajek a videokazet).
- Rěkni nám něco více o dívčí organizaci, kterou zakládáš a o situaci v Brně vůbec.**
- viz program
- Ty i tvůj bratr jste nacionálně uvědoměli. Jak se k tomu staví rodina a okolí vůbec?**
Rodina a okolí nás berou takový jací jsme, protože nás znají. Najdou se i ti, co se k nám otočí zády, ale jsou mi fuk.
- Rěkni nám něco o svých problémech s policií, se kterými jsi se setkala při své práci.**
Je lepší se o tom v této době nezmínovat.
- Myslíš, že existuje něco, proti čemu je člověk úplně bezmocný?**
Ne, záleží na každém, jak se k čemu postaví.
- Který z problémů dnešní společnosti Tě nejvíce štve?**
Sociální problémy - mladí lidé nemají pořádně kde bydlet. Těžko se dá vychovat dítě v jednopokojovém bytě a ještě k tomu žena chodí pracovat na 8 hodin denně. Stále více dochází k týrání dětí a přitom je tak důležitá nová generace. Když k tomu přidáme stále se horšící ekologii, která přispívá k tomu, že stále více dětí se rodí s nějakou chorobou nebo se vůbec nenarodí, spěje naše rasa do záhuby. Snad si toho v novém roce někdo povšimne.
- Pověz nám něco o tvých zálibách, práci, apod...**
Největší mou zálibou je v poslední době Fitness (asi 4x týdně), dále zine Freya, dopisování si
- Jsi nějak politicky zaměřená?**
N.S.
- Tvá slova závěrem.....**
Děkuji Ti za rozhovor. Přeji Tobě a všem hodně úspěchů a síly do Nového roku.

S rasovým pozdravem

Petra

Árijské sestry

Divčí organizace Árijské sestry se skládá z hrdých árijských dívek, kterým záleží na bílé rase, a není jim lhostejná budoucnost jejich dětí.

Aktivita: Vydávání literatury, která napomůže otevřít oči jiným árijským dívkám. Udržování kontaktu nejen s Árijskými dívkami v Čechách a v zahraničí, ale i s politickými vězni, kteří bojovali za správnou věc.

Program Árijských sester:

- Nezaměstnanost
- Ekologie
- Kvalitní sociální zabezpečení
byty
rodina
výchova
- Bezpečnost
- Sexuální soužití
- Feminismus a Homosexualita

- Zákaz přidělování pracovních míst imigrantům ze 3. světa a přísné finanční potrestání těm, kdo tyto lidi zaměstnávají. Rozvoj rekvalifikačních kursů pro nezaměstnané, aby jim byla zlepšena možnost najít si práci, poskytování půjček těm podnikům, který tímto vytvoří nové pracovní příležitosti pro nezaměstnané.

- Přísné potrestání podniků, které

nedodrží ekologicke podmínky. Ostřejší kontrola na potravinářské zboží. Omezení pokusů na zvířatech a přísné potrestání týrání zvířat. Zlepšení ekologické výchovy ve školách.

- Cenové zvýhodnění pro důchodce, invalidní důchodce, svobodné matky, pro osoby pečující o přestárlé osoby nebo o mentálně postižené osoby. Tisíce dětí je u nás každoročně zbaveno života, většinou ze sociálních důvodů. Pokud se nebudou rodit děti je naše rasa ztracena.

- Udělování bytů jen Českým občanům, zvláštní ceny bytů pro mladé České rodiny, ukončení přidělování bytů asociálním žvlům a pro neplatiče nájmu. Poskytování půjček pro výstavby nových bytů.

- Rodina je základem každé společnosti, požadujeme rehabilitaci role v národě, přidělování mateřských přídavků a půjček jen českým občanům.

- Ukončení politizace ve školách. Zdokonalení výuky předmětů, které jsou základem pro vzdělaný národ (kulturní dědictví, dějepis, gramatika...). Zlepšení tělesné výchovy nejen v tradičních sportovních organizacích, ale i v různých organizacích branného sportu.

- Obnovení trestu smrti, pro vrahy dětí, starých lidí, teroristy a obchodníky z drogama. Stop jakýmkoli drogám. Zostřená ostraha na ulicích ve večerních hodinách.

- Zrušení nočních erotických klubů a veškeré pornografie. Narušují morálku a částečně přispívají k rozvratu rodiny.

- Boj proti Feminismu a Homosexualitě.

SKINHEAD GIRL

V poslednej dobe je čoraz viac otázok na tému skinheads. To akým spôsobom prezentujú obraz hnutia nás všetkých vrhá do nesprávneho svetla (hlavne čo sa týka dievčat). Nezáleží kto a ako zastiera pravdu a zobrazuje stanovisko celého hnutia, ale na tom akým spôsobom prezentujú hnutie samotní zástancovia. Dievčatá podstupujú zo všetkých strán ostrej kritike. Skutočne hrdá žena sa musí povzniesť nad amorálnymi a ponižujúcimi prejavmi, ktorými je neustále obklopaná. Možno sa to zdá pre niektorých neskutočné, ale ešte stále existujú dievčatá, ktoré sú rozumné, silné, hrdé a otvorene brániace svoje ideály. Zamyslite sa nad tým čo vplýva na postavenie negatívneho obrazu skinhead girl. Uvedomme si, že nie je jedna ako druhá. Sú medzi nami také, ktoré uprednostňujú alkohol, výtržnictvo a časté striedanie mužov pred úctou k samej sebe. Ale na druhej strane sú aj dievčatá, ktoré si zachovávajú chladnú hlavu a snažia sa nájsť vzájomnú toleranciu a rešpekt k iným. Nechceme aby ste si to vysvetlili tak, že by renees a skinheads nemali viesť spoločný život, naopak v tomto prípade je vo vzťahu istá vzájomná podpora a porozumenie týkajúce sa nielen našich ideológií. To, že sa nazývaš skinhead girl neznačí, že máš robiť všetko to čo skinheadi. My sme druhá časť hnutia, až na pár veci, ktoré nás spájajú: hudba, posilovanie,...

Skinhead girl znamená, že si žena oddaná hnutiu a nie, že sa máš správať ako jeho mužská časť. Každá z nás je obyčajná žena. Stačí ak si budeš vážiť a budeš hrdá na to, že si žena a snaž sa aby si to uvedomili aj iní.

Medzi obidvomi skupinami v hnutí je vzájomná tolerancia, ktorá nám pomáha upevňovať vieru vo víťazstvo a dodáva odvahu bojovať proti svetovej presile (to sú všetci, ktorí sú proti nám).

Stavanie žien na nižšiu priečku spoločnosti ako sú muži nesúvisí s národno-socialistickou ideológiou. V krajinách s pomerne nižším kultúrnym vyvíjaním ako napr.: Islam, Saudská Arábia, Izrael,... sú ženy považované za predmety, ktoré musia len rodiť deti a byť otrokyňami svojich despotických manželov.

Národný socializmus nestavia ženy nižšie ako mužov ale pokladá ich za rovnocenných s výnimkou správania a povinnosti. Preto sa nesnažme napodobňovať skinheadov ale pomáhať im. Tvojou prvoradou úlohou je vážiť si a byť hrdá na to, že si árijská žena. a dokazovať to na každom kroku. Žena nie je fyzicky stavaná byť napr.: vojačkou, ale matkou, ktorá vychováva a vedie svoje deti k národno-socialistickému citeniu a presvedčeniu o veľkosti bielej rasy.

Tak ako skinheadi, tak aj skinhead girls musíme spoločne zlomiť stereotyp ľahostajného prístupu k realite a konečne presadiť národný socializmus ako prísľub našej budúcnosti.

Ponúkam Vám rozhovor s Poľskou aktivistkou Karolinou, ktorá je vydavateľkou zinu Walkiria.

1. Na úvod niečo o tebe : Koľko máš rokov, ako dlho si renec?

Volám sa Karolina ale niekedy ma volajú aj Wisnia. Mám 18 rokov a renec som od 1992.

2. Prečo si sa rozhodla vydávať Walkiriu a s akými problémami si sa stretla na začiatku?

Chcela som urobiť niečo pre hnutie skinheadgirls v Poľsku, ale akosi to nedávalo zmysel, pretože n.s. skinheadgirls je u nás veľmi málo. Toto bolo hlavným dôvodom zmeny politickej orientácie nášho zinu, náš zine je viac menej hudobný, samozrejme, že od článkou o aktivitách árijských žien sme úplne neupustili.

3. Ako vyzerá situácia medzi skinheadgirls v Poľsku, pociťujete aj vy nedostatok skutočných hrdých žien a dievčat?

Situácia v Poľsku nevyzerá veľmi dobre, medzi nami sú len asi 3 až 4 n.s. a veľa ich je OI a SHARP orientovaných. Dúfame však, že situácia sa čoskoro zmení.

4. Ako podľa teba môže skinheadgirl bojovať za našu rasu?

Hlavne musíme veriť a žiť podľa 14 slov. Tak isto sa musíme pripravovať po fyzickej aj duševnej stránke na boj a byť ochotná aj zomrieť za našu rasu. Musí sa vyhýbať znečisteniu svojej nádhernej Árijskej duše a tela svinstvom akými sú drogy, židovská propaganda... mala by mať hrdosť v sebe, svojej rodine, vo svojom národe. To sú prisľuby pre budúcnosť.

5. Aké organizácie a aktivity fungujú v Poľsku?

Sú tu organizácie ako PRN ODWET alebo WEHRWOLF ale organizácie ako B&H už neexistujú.

6. Aká je tvoja politická orientácia? Máš nejaké problémy s políciou alebo ZOG.

Som národná socialistka. Zatiaľ nemáme žiadne problémy s políciou ani ZOG.

7. Si v kontakte so zahraničnými skinheadgirls organizáciami, spolupracuješ s nimi?

Samozrejme spolupracujem s dievčatami z SFD, AWL z USA, Vicky z WAU a Tonya z Valkyria Voyce.

DARIA, WISNIA

8. Aké skupiny počúvaš, ktorý bol tvoj najlepší koncert, počula si už niečo o White rock skupinách zo Slovenska?

Páčia sa mi Vit Agression, Konkwista 88, Celtic Warrior, Freikorps, Squadron, Brutal Attack, Skrewdriver ale mojou najobľúbenejšou kapelou je Bound for Glory. Najlepší koncert na ktorom som kedy bola bol 3.2.1996 v Poľsku. Hrali tu Konkwista 88, Phenix, Honor, a Bound for Glory. Bolo tu okolo 600 skinheadov z Európy a Ameriky. Atmosféra bola perfektná a koncert patril k najlepšie zorganizovaným. Usporiadateľmi boli Blood & Honour Berlin a Polish Skinheads.

Viem o vašej hudobnej scéne a veľmi sa mi páči Biely Odpor, je to veľmi dobrá a profesionálna skupina.

9. Aké sú tvoje plány do budúcnosti?

Ťažko povedať, chcem si dokončiť školu a pokračovať vo vydávaní Walkirie.

10. Niečo na záver...

Vďaka za interviu, želim vám všetko dobré. Taktiež by som chcela pozdraviť všetky árijské ženy bojujúce za našu rasu. 14/88

Árijské ženy

11

Od dávnych čias bola žena zobrazovaná ako symbol lásky. Staré ľudové príbehy hovoria o krásnych Valkýrach, ženách - bojovníčkach, ktoré odnášali duše padlých hrdinov do Vallhaly. Hovorí sa o nich, že boli nielen odvážne a statočné ale aj starostlivé a materské.

Prečo by sa malo toto všetko teraz zmeniť? Jedine ženy majú schopnosť vychovávať deti, ale moderné ženy odvrhli tento dar pre svoje sebecké potreby.

Feminizmus je len nedostatočným ospravedhnením pre vrahov rasy!

Feministky sú najväčšími stúpenkami ženskej homosexuality a potratov.

Žiadna uvedomelá žena sa nenechá zmanipulovať týmito nepotrebnými názormi.

My, Árijské ženy, musíme vychovať Árijskú mládež, ktorá nás raz privedie k celosvetovému víťazstvu.

Musíme bojovať za obnovenie historickej štruktúry rodiny ...otec, matka, synovia a dcéry. Je na nás vytvoriť istoty pre budúcu generáciu a vychovať ju k slušnému správaniu a hrdosti.

Budúcnosť je teraz v našich rukách. Nemôžeme si dovoliť urobiť chyby, ktoré nás budú ďalej prenasledovať. Mali by sme konečne akceptovať svoje poslanie a vytvoriť pokojné rodinné prostredie práve tak, ako to robili naši predkovia.

Ideál ženskej vznešenosti

Často sa stretávam s názorom, že ženy by sa nemali miešať do "mužských záležitostí", ale len sedieť doma, variť mužovi večeru, starať sa o deti, nakupovať a poslúchať. Samozrejme, že všetky tieto činnosti patria medzi základné ženské povinnosti a ja osobne si neviem (a ani nechcem) predstaviť "muža", ktorý by sa dobrovoľne chopil týchto aktivít. Ale ženy majú taktiež svoj inteligentný potenciál a je ponižujúce a určite to každú ženu nahnevá, keď sa na mužovom rebríčku hodnotí o predposledné miesto so sľepkou. Žena je obdarená inteligenciou a schopnosťami rovnako ako muž (samozrejme treba brať do úvahy výnimky, ktoré nájdeme v oboch pohlaviach), a je viac ako nespravodlivé, ak sa muži vo **všetkých** oblastiach nadradujú nad ženy.

Nie, nebojte sa, toto nie je výplod nejakej šílenej feminisky, ktoré sú každej hrdej žene odporné a ktoré treba zmazať z povrchu zemskeho.

Tieto fanatické, lezbistické kravy sa za každú cenu, častokrát i za cenu vlastného zdravia, života i odvrhnutia detí a rodinného života snažia dosiahnuť na tie najvyššie posty a presadiť sa v profesiách, na ktoré boli odjakživa predurčení muži. Vzpierajú sa tak odvekým zákonom matky prírody a vrhajú hanbu na celé ženské pokolenie. Pravekou úlohou každej ženy je **predovšetkým** úloha matky a manželky, musí vychovávať deti a viesť ich k mravným základom a pripraviť im dobré podmienky pre ich rast a rozvoj. Mužovi by mala byť oporou, priateľkou a radkyňou. Mala by sa vzdelávať a bojovať za lepšiu budúcnosť bielych ľudí. Mala by sa venovať profesii na ktorú má predpoklady a ktorá ju vnútorne naplňuje, nikdy nie však na úkor rodiny! Mala by sa vedieť zabaviť, ale nikdy neklesnúť pod svoju úroveň.

Verím, že každá biela žena toto všetko dokáže, je to iba otázka pevnej vôle. Pretože iba takto sa môžeme stať **skutočným ideálom ženskej krásy a vznešenosti!**

Women for Aryan Unity

6.4. Obrázková příloha

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

Obr. 9

Obr. 10

SKINHEAD

Rasista? Tak to není žádný skinhead!

Neustále nás média bombardují informacemi, které jsou pro většinu obyvatel pravdou, neboť jak se říká, co je v televizi, to je pravdou. Je velmi snadné vytvořit si pravdu vlastní, takovou jaká se Vám zdá nejlepší. A to se právě týká i kultu jakým je Skinheads. Pro obyčejného člověka jsou skinheadi trnem v oku, odpadem společnosti, brutální násilníci čekající na chvíli, kdy si můžou do někoho slabého kopnout. Není divu, vždyť jste to přece viděli v televizi. Možná budete překvapeni, ale není všechno tak jak Vám to někdo naservíruje.

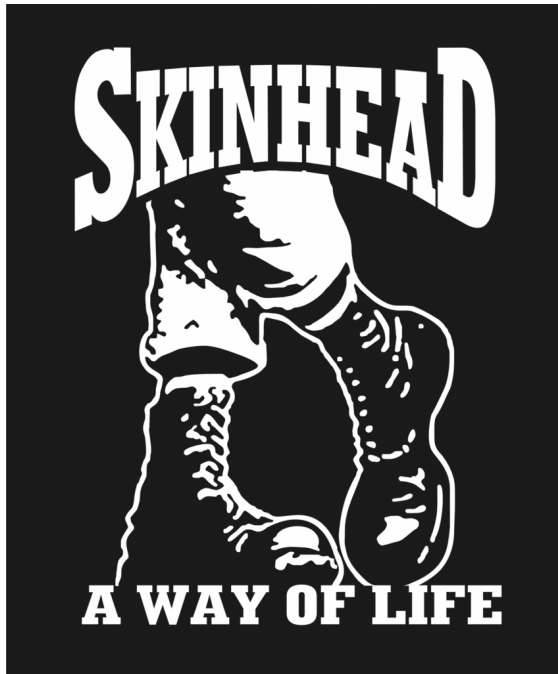
Svět je plný bláznů s předsudky, lidí majících strach z toho čemu nerozumí. Mezi takové můžete klidně zařadit i neonacisty. Zakomplexovaní ubožáci, jenž si rádi říkají skinheadi, aniž by doopravdy věděli co to slovo znamená. Oholit hlavu, natáhnout kanady a zmlátit každého, kdo se mu jen trochu znelíbí dokáže opravdu každý blbec. Kdyby jen tak dokázali pochopit, že tu nejsou vítáni. Ukradli jméno, styl, vše co je nám skinheadům svaté a stali se našimi nepřáteli. Jak může být někdo rasista a říkat si skinhead? Vždyť skinheadský kult by nikdy neexistoval, kdyby se nedaly dohromady dvě pro někoho tak rozdílné kultury jako jsou černí jamajští přistěhovalci a bílá anglická pracující mládež. Je to paradox neustále v médiích slyšet jakí že jsou to vlastně skinheadi rasisti a násilníci. Opravdový skinhead nebojuje za bílou rasu a nenechává se pohltit absurdní politikou, naopak má antirasistické smýšlení a ctí původní kořeny skinheads.

Je snadné odsoudit někoho jen podle toho jak se obléká. Všude kolem nás jsou lidé, kteří se takto chovají, možná je to i Váš případ. Důležité je si ale uvědomit, že se pak nechováte o moc lépe než náckové, kteří odsuzují jednotlivce jen podle barvy pleti. Nenechte se klamat médii a myslíte sami za sebe. Neonacisté si přivlastnili něco co jim nepatří a rádi se chlubí cizím peřím, jsou jen oděvní napodobeninou Skinheads a my se od nich budeme distancovat jak jen to jde. Není v našich slátech lidem neustále vysvětlovat, že je všechno jinak jak všude slyší. Nácků je hodně a jejich činy mluví za své a praví skinheadi nejsou pro média zajímaví. Nemůžeme ale dopustit, aby nás tyhle fámy smetly. Máme svůj životní styl, svoje koncerty, hudbu, zábavu. Nebudeme tolerovat rozpínání neonacistů a ničení našeho kultu, nenecháme po sobě šlapat. Pravděpodobně Vás tento text nepřesvědčí, ale doufáme, že ve Vás alespoň nechá pochybnosti o tom, že není skinhead jako skinhead.

www.tigerheroes.com
www.tigerrecords.cz

skins.tigerheroes.com
info email:
skins@tigerheroes.com

Obr. 12

Obr. 13

Zdroj: internet